

વાર્ષિક 13 - 14

(તુરોનુવાર અદબી મૈગ્જીન)
જનવરી 2009 તુ અપ્રૈલ 2009

સલાહકાર મંડળ

શામ્ભુ નાથ ભટ્ટ હલીમ
રતન લાલ શાન્ત
રૂપકૃષ્ણ ભટ
સુનીતા રૈના

વ્યવસ્થા

રમેશ રૈના (પ્રબન્ધ)
રાકેશ પંડિતા (વ્યાપાર પ્રચાર)

એડિટર

ઓમકાર કૌલ

वाख 13 - 14

(त्रुटेतुवार अदबी मैग्ज़ीन)

जनवरी 2009 तु अप्रैल 2009

पब्लिशर

आल इंडिया कश्मीरी समाज, डी-90, सरोजनी नगर, नई दिल्ली 110023

email: aiksnid@rediffmail.com

अडिटर सुंद पताह

ओमकार कौल, ग्रीनविव अपार्टमेंट्स 33 सैक्टर, 9, रोहिणी, दिल्ली 110085

फोन 09811885545, 011-27556197, email: onkoul@yahoo.com

हकूक महफूज

यथ मैग्ज़ीनस मंज लेख वगॉर, इस्तिमाल करनु ब्रोहं गछि लिखॉर्य, तरजमुकार तु ए आई के एसुक इजाजथ ज्ञोरुर ह्यनु युन।

कुनि ति (छाप सुप्यमुतिस)लेखनस मंज.जॉहिर करनु आमुचि रायि सुत्य एआई कै एस या एडिटर सुंद इतिफाक आसुन छु नु ज्ञोरी।

कवर पेंटिंग: पी एन काचरू

म्वल : (देश) अख अंक: 25 रु, सालानु: 100 रु, आजीवन : 1000 रु

(विदेश) अख अंक: 4 डालर, सालानु : 15 डालर, आजीवन: 150 डालर

इशतिहार: अँदर्यम कवर : 8,000 रु, पूर सफु: 4,000 रु, ओड सफु: 2,000 रु

च्वाग सफु: 1,000 रु

चंद सोजनुक तु इशतिहारु खॉतरु पताह

ए आई के एस नाद

डी-90, सरोजनी नगर, नई दिल्ली-110023

दिलि न्यॅबरिस्म्यन चेकन गछन 40 रु अलाव आसनि

डी टी पी: RRR Enterprises

Plot No: 469, Sector- 4, Vaishali Gzb. U.P – 201010

+919718118282, +919718503047

प्रस: Joeffry and Bell Publishers, New Delhi

वाख 13 - 14
 (त्रुत्वार अद्बी मैग्जीन)
 जनवरी 2009 तु अप्रैल 2009

यथ अंकस मंज

वाख तु वचुन	ओमकार कौल	5
-------------	-----------	---

लेख

अलविदा वनुनु विजि	रतन लाल शान्त	7
जनानन हुंद हक	शम्भुनाथ भट्ट हलीम	15
कॉशिर ज़बानः केंह रायि		
तु अंदेशि	मोतीलाल साकी	19
विशणु धर्मोत्तार पुराण	रतन तलाशी	22
व्यष्य	रोशनलाल भट रोशन	26

अफसान

नोव त्वत्तमु	हरी कृष्ण कौल	32
म्यँच़	रतन लाल शान्त	39
हरदु वाव	रूप कृष्ण भट	45
अछि दॉर	अमर मालमूही	50

अजिच शॉयरी

कॉशिरि ज़बॉन्य कुन	शम्भुनाथ भट्ट हलीम	54
चुपेध्य	शम्भुनाथ भट्ट हलीम	55
दँह वाख	बिमला रैना	56
कर्नु प्युर	बिमला रैना	58
कूर	नसीम शफाई	60
ललि नज़रानु	नसीम शफाई	61
खाब	मजरुह रशीद	62
गज़ल	मजरुह रशीद	64
ती पतु गोव	सोम नाथ भट्ट वीर	64
चोर वाख	पृथ्वीनाथ कौल सॉयिल	65

सूफी शॉयरी

कलाम	समद मीर	67
वचुन	अहमद बट	69
कैहनय	कॉदिर सॉब	71

तबसर

मोती लाल साकी शिहिज वथ 2009	ओमकार कौल	73
अर्जनदेव मजबूर यादन हुंद सफर 2009	ओमकार कौल	76

कॉशुर वाख – सारिनुय सोन आलव	79
येमि अंकुक्य लेखन वॉल्य	80

વાખ તુ વચુન

કોંશિરિસ મંજ કેંશીરિ ન્યબર દેવનાગરી લિપી મંજ અખ અદબી રિસાલુ કડુન છે નુ સહલ કોમ। યિ છુ અખ બોડ બારુ ચલેંજ। યિ છે ખોશી હુંજ કથ જિ વાખ દ્રાવ ટ્રેન વેરિયન લગાતાર। ડાર્ટન લાલ શાંત સ્થાન વેર અમિ ખોતરુ સખ મેહનથ। તિમવ વાતુનોવ વાખ અંકિસ મખસૂસ જાયિ તુ અંસ્ય પ્રોવ પનુન અખ અલગ અનહાર તુ આકાર। નવિ કોંશિરિ અદબી સિંફન સુત્ય સુત્ય વેર તિમવ અથ મંજ સાનિ પ્રાનિ તુ મ્વલુલ્ય કોંશિરિ અદબુક્ય જાન નમૂનુ તિ શૉમિલ। અમિ સુત્ય બડેયિ કોંશિર્યન પરન વાલ્યન કોંશિરિસ કુન દિલચસ્પી। વારયાહવ નામવર અદીબવ લ્યૂખ અમિ ખોતરુ। યિ સપુદ પરન વાલ્યન મંજ મકબૂલ, અથ આવ લોલ બરનુ તુ કદુર કરુનુ।

કમિતામ જોંતી મજબૂરી કિન્ય હેક્ય નુ શાંત સ્થાન યિ જિમુવોરી બ્રોંહ કુન જોરી થોંથિ, અમિ કથિ હુંદ છુ અફસૂસ। મગર તિમવ છુ પૂર યકીન દ્યુતમુત જિ તિમ કરન યથ કામિ મંજ અસિ અથરોટ। યિ છુ સોન ફરુજ બનાન જિ અસ્ય કરવ તિમન વછ્ઠિ વૉલિંજિ શુકરાનુ પેશ। બોયિ થાવવ વ્ઘેદ જિ સલાહકાર વેંમીટી હુંદ્ય મેંબર આસનુ કિન્ય રોજન તિમ અસિ બરાબર પનુન્ય મ્વલુલ્ય મશવરુ દિવાન।

વાખન છે અખ પનુન્ય પ્રજુનથ બનોવમુચ। અંસ્ય કરવ કૂશિશ વાખુચ પ્રજુનથ તુ આકાર બરકરાર થવનુચ। શ્રી મોતી કૌલ, સદુર, અભાકસ, શ્રી એમ૦ કે૦ કાવ સ્થાન તુ બાકી વાખ ક્યવ ચુક્યદરવ ત્રોવ વાખ એડિટ કરનુચ જિમુવોરી મે પ્યઠ। મે હ્યુંચુ

વાખ એડિટ કરનું જિમુવોરી સિરિફ યથ બરોસસ પ્યઠ જિ મે મેલિ સલાહકાર વેંમીટી હુંદ બરાબર મદદ। કોશિર્ય અદીબ સોજન પનુનિ તસનીફુ બરાબર તુ પરન વૉલ્ય કરન પનુન્ય રાય જ્ઞાહિર તુ દિન પનુન્ય રુત્ય મશવરુ।

યથ શુમારસ મંજ છિ કેંહ લેખ, અફસાનુ, નેવ્ન શોયરી, સુફી શોયરી હુંદ્ય નમૂન તુ દોન કિતાબન પેઠ તબસર શોમિલ। શાન્ત સોંબન છે વાખુકિ થનુ પેનુ પેઠુ અમિકિ સફરુક બયાન કોરમુત। તિમવ છુ તમામ દુશવોર્ધન હુંદ જિકર કોરમુત, યથ મંજ કેંહ સામગ્રી મુતલખ છે તુ કેંહ અભાકસ કિસ ઇંતિજામિયસ સૃત્ય વાબસ। મે છે વ્વમેદ યિમ દુશવોરિયુ ગછન વારુ વારુ કમ। જનાનન હુંદિસ હકસ પેઠ હલીમ સોંબુન લેખ રોજિ બ્રોહકુન જોરી। સાકી સોંબસ ઓસ કોશિરિ જ્બાંન્ય હુંદ ચુક। તિહુંદ્ય કેંહ ખયાલ છિ તંજિ કિતાબિ મંજુ પેશ। રોશન જી છિ સાનિ વ્યછ્ય દલ દિવાન।

યથ મંજ છિ હરી કૃષ્ણ કૌલ, રતનલાલ શાન્ત, રૂપ કૃષ્ણ ભટ, તુ અમર માલમોહી સુંદ્ય ચોર વૈદ્ય અફસાનુ ચારનુ આમુત્ય।

નવિ શોયરી હુંદિસ હિસસ મંજ છિ હલીમ, બિમલા રૈના, નસીમ શફાઈ, મજરુહ રશીદ, વીર, તુ સોંયિલ સુંજુ રચનાયિ દિનુ આમચુ। સૂફી શોયરી મંજ છિ સમદમીર, અહમદ બટ તુ કોદિર સોંબન્ય કલામ શોમિલ। સાકી તુ મજબૂર સોંબન્યન દોન નવ્યન કિતાબન હુંદ્ય તબસર છિ શોમિલ।

યેમિ શુમારુ ખોતરુ સામગ્રી જમા કરનસ મંજ કોર મે શ્રી શંભુનાથ ભટુ હલીમ સોંબન મદદ। બુ છુસ તિહુંદ સ્યઠાહ મશકૂર। મે છે વ્વમેદ જિ વાખપરન વૉલ્ય સોજન પનુન્ય રાય તુ રુત્ય મશવરુ।

ઓમકાર કૌલ

એડિટર

‘વાખ ‘ ક્યથુ જાવ તુ પ્રથ્યાવ

અલવિદા વનનુ વિજિ

રતન લાલ શાન્ત

યિ કથ અગરય નજર અંદાજ કરવ જિ ‘વાખ’ હ્યોક નુ કેંચવ મુશકિલવ કિન્ય કેંચસ કાલસ નીરિથ, ઑસ્ય હ્યકવ તસલા તુ બશાશતુ સાન અમિ જોંનલુ કિસ ત્રન વેરિયન હુંદિસ ઇતિહાસસ પ્યઠ નજરિ સોંની વેરિથ। વન્ય યેલિ યિ બૈયિ ચાલૂ કરનુ ખોતરુ અભાકસ (AIKS) ક્યવ જિમુદાર પદાદિકારિયવ કમર ગોડ, અસિ સારિનુય, સિરિફ મેય યોત નુ, છે અમિ નિશિ સ્યઠાહ વ્યમેદુ બડેમચુ। ત્રન વેરિયન યિમવ યિ કોંશુર મૈગ્જીન પોર, ચાહે લગાતાર ચાહે મ૱જ્ય મ૱જ્ય, તિમન ઓંસ્ય કેંહ અલગ કુસમુક્ય તજરુબુ ગછાન તિમ ઓંસ્ય અથ ગ્વડુનિકિસ મુકમલ દેવનાગરી કોંશિરિસ મૈગ્જીનસ મુતલક ક્યાહૃતામ બદલ આયિ સોંચાન (યિ નુ તિમ અંગરીજ્ય યા હિંદી પેંત્રિકાયિ પેરિથ મહસૂસ કરાન છિ) તુ તિમવ મંજુ ઓંસ્ય કેંહ મૈ પનુન્ય પૉર્ચ સમખાન તુ પનુન સોંચ મૈ નિશ બાવાન યા ચિઠિ પેતુર લેખાન। અજ યેલિ બુ ‘વાખ’ કિ જિમુદાર મનસબુ નિશ અલગ છુસ મગર વાખસ મુતલક ફિકિર બરાબર છમ, મૈ છુ બાસાન પાનસ જિ વાખુક તજરુબુ ઓસ બરાબર બિદૂન તુ આમ પરનુ લેખનુંકિ તજરુબુ નિશ બ્યોન।

વાખ છુ અખ કોંશુર રિસાલુ બૈયિ તિ છિ કોંશિર્યવ પનન્યન જાતીય રિસાલન મંજ કોંશુર્ય બોંગ્ય થેવ્યમુત્ય। વાખ છુ દેવનાગરાયિસ મંજ છપાન, સાન્યન જાતીય પેંત્રિકાયન (મસલન ‘કોંશુર સમાચાર’) મંજ તિ છિ કોંશિર બોંગ્ય નાગરીયસ મંજુય છપાન તુ યિ છુ પેતિમ્યવ કોંતિહવ દેહિલ્યવ પ્યઠુ લગાતાર સપદાન।

અવુ મ્વખુ છુ નુ યથ મંજ કાંહ નવ્યર। વં ગવ યિ છુ ખોલિસ સાહિત્યિક મૈગ્જીન યેલિ જન બાકિયન યિ કાંહ બંદિશ છેનુ। બેયિ છે બ્યાખ કથ યિ છુ અખ ડેડિકેટિડ (Dedicated) જુરનલ। અથ છે અખ સંતુલિત મૈગ્જીન બનાવનુચ બરાબર કૂશિશ સપદાન યિ જન કુનિ તિ સ્તરીય સાહિત્યિક જર્નલસ મંજ આસુન ગછિ। અમિચિ છૃપન સામગ્રી મંજ છિ નુ સિરિફ તિમય ચીજા શૉમિલ આસાન યિમ લેખક પાનય સોજન, બેલિકિ એડિટર સુંદ અખ પ્લૈન છુ અથ મંજ જોહિર। અથ છિ કરીબ સારેય વિદાયિ (Genres) આસાન, કલાસિકુલ તુ માડોન કોશિરિ સાહિત્યિચ મિલમિશ છેસ આસાન, કેંચન અંજિકયન સાહિત્યિક વિવાદન પ્યઠ છે સામગ્રી આસાન, અનુવાદ છિ આસાન વગોરુ વગોરુ। જ્યાદુ ડિટેલ દિનુચ જરૂરથ છેનુ, પરન વાલ્યન છે સોંર્ય ખબર।

બુ છુસ શુકરિયા સાન જિકિર કરુન યછાન તિમન સારિનુય બંદન, યારન, દોસ્તન, ચિન્તકન હુંદ યિમ મે સૂત્ય અથુવાસ કરાન રૂદ્ય, વંગવ મૂલ બોર ઓસ મ્યાનિનુય કમજોર ફેક્યન પ્યઠ। અમિ ખોતર તિ ઓસ મે પાનય પનુન મુદા બોવમુત યેલિ સનુ 2004 કિસ વંદસ મંજ (યા 2005 કિ સોંતુ) પંપોશ કાલની હુંદિસ KECSS - સસ મંજ અંકિસ મિટિંગ દોરાન, યથ શ્રી એમ કે કાવ સોંબ પ્રિઝાયિડ કરાન આંસ્ય, મે યિથય પનુન્ય અખ યેંચકાલુચ યછા બાવેયિ જિ શોદ કોશુર સાહિત્યિક મૈગ્જીન કડુહોવ। બેશક કોર સારિવુય અથ સુજાવસ સ્વાગત તુ શશિશોખર તોશખોની જી સુંદ દિનુ આમુત નાવ ‘વાખ’ આવ કબૂલ કરનુ। મગર સૂતી આસ બુ અથ ચોંગિજિ બોહનાવનુ। તમિ વિજિ યિ બેંડ તુ નૅવીન કુસમુચ જિમુવોરી રટાન ગાબર્યોસ બુ, મગર તમિ પતુ દ્વાયિ રેત્ય બાસ્યોમ જાનુય કોરુમ યેલિ મ્યાનિ ગવડુનિચિ અંપીલિ લેખકવ તુ કોશિરિ કલચરક્યવ ચુક્યદરવ સ્યઠાહ ગરુમજૂશી સાન સ્વાગત કોર। અંપીલિ મંજ કરુ મે

गवडुन्यथुय पनुन्य संपादकी पालसी साफ जि मे कम कम तु कमन दिशायन प्यठ गळि सामग्री आसुन्य। हालांकि शोरूचि गरुमजूशी द्राव नु ज्यादु काल तु म्यान्यन व्यचारन प्यठ पॅक्य नु ज्यादु दोस, मगर तम्युक दूश दिमु नु बु तिमन सान्यन बेशतर विस्थापित लेखकन, यिमव मंज 95 फीसदी शॉयिर छि, छु नु गऱ्जुल या नजुम लेखनु अलावु कुनि सिंडिकेट (Syndicated) विशयस प्यठ लेखनुक ज्यादु आदथ, येलि जन वाख सिरिफ शॉयिरी हेकिहे नु ऑसिथ। अथ मैगजीनस ओस अख नोव इतिहास शोरू करुन, खासकर नागरीयस मंज अकि नवि अंदाजु। अमि खॉतरु ओस नु म्योन सीनियर बोय, म्योन अनुबंधी कॉशुर लेखक तयार। हां, यॅम्य नु ब्रॉथ कॉशुर लेखनस कुन तवहजू घृतमुत ओस मगर यस प्रतिबा ऑस, सु गव अथ कामि दस तुलुनस तयार। मसलन डा० २० ल० भट्ट सॉब ऑस्य चकि अंगरीज्य जॅर्नलिसट। तिमव युथुय कॉशिर्य पॉर्च साहित्यिक्य विवादन हुंद कालम ल्यूख कमाल कोरुख। वजह ओस जि योदवय तिमव कॉशिरि साहित्यि, कॉशिरि कलचरुक्य चुक्यदर ज्ञॉन्यकार ऑस्य कॉशुर लेखनु खॉत्रु ऑस नु तिमन प्रेरना मीजमुच। वाख्य कि बहानु मीज तिमन प्रेरना तु तिमव तुल कलम। यिम कुस्त तिमव लीख्य, नफीस तु स्तरीय लीखिख। यिथ्य वॅन्य वॅर्य प्रेम नाथ शाद सॉबन अनुवाद तु नॅफीस वॅरिख। लेखकन हुंज कथ दरकिनार, सॉन्य बहलिपायि चित्रकार गोकल डेंबीयन ऑस्य ओताम सिरिफ रंग छॉव्यमुत्य, म्यॅनिस अरुजदाशस प्यठ वॅर तिमव पनुन्यन तिमन पैंटिंगन प्यठ कम्यट्री, यिमु असि वाख्य कि कवरेजु खॉतरु नियि। यिथु वॅन्य गॅयि वाखकि बहानु केंह नॅव्य लेखन वॉल्य नवि तर्जु लेखनु खॉतरु तयार अमापोज्ज म्यॅन्य बेशतर अँदीब रुद्य ज्ञोरय अथ कारवानस मंज शॉमिल गछान। ति वॅरिथ ति येलि मे ज्ञोर जारु अरुज कौरमख

પનુન્યન શારન કેંસુખ પાનય વ્યાખ્યા તુ ખાસ કાલમુ ખોતરુ
લ્યૂખુક | હ્યકુન પ્યવ મે અમા પોજા હોસલુ ફુટ નુ મે તોતિ |

પજર ગવ યિ જિ મે ઓસ બડુ રાય જિ નમતુ પતુ ચેલિથ
આમુત્ય કોશિર્ય યિથુ વેન્ન્ય પનુનિ જ્બાંન્ય તુ કલચરકિસ રાવનસ
પ્યઠ વાવેલા કરાન છિ તિથય વેન્ન્ય તુ તમી શિદતુ સાન છિ યિમ
વરાસત બચાવનુ ખોતરુ અમલી તોર કેંહ જરૂર કરાન | વાખ ઓસ
અમી બાવનાયિ કિન્ય અંથ્ય રાવન તેલિસ મરહમ કરનુક યલાજ તુ
અથ ગોછ કમ અજ કમ તિમન લૂકન તુ ખાસ કર તિમન અદીબન
હુંદ સ્વાગત વછ્છિ વૉલિંજિ મેલુન | તિ સપુદ નુ | જ્બાંન્ય ઓસ્ય
જરૂર વનાન વારયાહ મગર સિરિફ ‘વાચા’ (યથ ના ફાર્સી પોઠ્ય‘
સુખને વનાન છિ) ઓસ નુ કોફી ‘મનસા’ તુ ‘કર્મના’ (ફાર્સી;
દિરમે, યાની પાંસુ ટુંક્ય રૅંગ) તિ ઓસ જરૂરી | તિ કોરુખ કમુય
પહાન | ખસાન ખસાન દપાન વાખક્યન ખેરીદારન હુંદ તેદાદ વોત
સિરિફ જુ ડાય હથ તામ | હાલાંકિ ખ્વદિ વેશીરિ પ્યઠુ નેરન વાલિ
કુનિ તિ કોશિરિ મૈગ્ઝીનુ (સરકાર્ય શીરાજુ સાન) ખોતુ છુ યિ
તેદાદ જ્યાદુ, મગર ક્વમેદુ ખોતુ છુ યિ સ્યટાહ કમ | અમ્યુક કસૂર
છુ નુ સિરિફ પરન વાલિનુય યોત | પ્રકાશકન તુ બોગરન વાલ્યન
(યાની અભાકસ) છુ શાયદ જ્યાદુ કસૂર | કુનિ તિ કામિ યા
પ્રોજેક્ટસ મંજ છિ સારિવ્ય ખોતુ અહમ ઇંતિજામુચ (મનેજમેન્ટચ)
દેખબાલ, યુસ અબાકસુક લ્વકૃટ દફતર પ્રબાવી રૂપસ મંજ વેરિથ
ઓસ ન હ્યકાન | શાયદ ઓસ નુ અતિ કાંહ ત્યુથ ચુક્યદર વુછન
દાછન વોલ શાખુસ યુસ લ્વકટચન તુ મોમૂલી મસલન તિ સનિહે | બુ
ઓસુસ જોમિ પ્યઠુ તયાર પ્રિટ કાપી તુ તમ્યુક સી ડી સોજાન યુસ
સિરિફ પ્રૈસસ સોજુન આસાન ઓસ | સ્યોન જોમિ આસુન તુ પ્રકાશક
દિલિ આસુન ઓસ વિજિ થવસ અનાન |

आम पॉर्ठ्य सपुद यि कि कापी वॅरिथ ऑस अमि खॉतरु बाकय इंतिजाम खरु करुनुच व्यथ छांठ शुरु गषान तु अदु ओस अंक छपान, यथ बेयि र्यथ खंड लगान ओस। तमि पत्रु ऑस हमेशि म्यॉन्य शकायथ आसान ज़ि म्यान्यन लेखन वाल्यन ऑस नु कंपलीमेट्री कापी सोज़नु यिवान। कुति फिरि मंगुनावि मे पांच आँठ कापी तु लिखार्यन सोज़म पानय समखिथ। गोकल डेंबी ऑस्य खैरीदारव मंजु अख, ति वॅरिथ ऑस्य मे निश लगातार कापी न वातुनुच शकायथ करान। कुचु तिछु चिठि छापि मे अंकन मंज, यिमव ज़ेरियि लूकव ‘वाख’ खुलु पॉर्ठ्य सुलब न आसनुक्य बारव दित्य। कुति फिरि लेछि मे प्रेजीडंट तु सेकट्री सॉबन अमी मुदाहचि चिठि, मे ऑस पय ज़ि काव सॉबस, दूधा, वांगनू, प्रेमी, जत्तू, कौल, पंडिता सॉबन, सारिनुय ऑस वाखुच फिकिर। सॉरी ऑस्य दनु पनु यि मैगज़ीन चलुवुन रोजुन यछान, मगर कति ताम ऑस क्याहताम वैमी। शायद छु निजंदरी समाँजी संस्थायन (एन जी ओ हन) स्यठाह कठिन बीरुनी हालातन हुंद मुकाबलु करुन प्यवान तु लुख छि सिरिफ नॅतीजस प्रारान आसान। तु पानु क्या छि अमि खॉतरु करान ?

येलि नु कांह मैगज़ीन खुलु तु स्वलबु पॉर्ध्य नेरि, तथ छु नेरनुक इमकान गॅट्चुल गषान ति क्याज़ि मैगज़ीनुक जुव जेतु छु तथ मंज छप्योमुत मवाद या सामग्री। यि समग्री गछि लगातार लेखुनु यिन्य, युथ स्मपादक सँही तु स्टेंडॉड मसालुचि वैमी किन्य आछि गछि नु। रिसालु नेरि वखतस प्यथ तु परन वाल्यन अलावु लेखन वाल्यन सुलब आसि तेलि छु अख सिलसलु शुरु गषान, नोव नोव छु सोंचनु सरनु लेखनु यिवान तु नँव्य नँव्य मसलु छि जेरि बहस यिवान। यिथु वैन्य हेरि कनि वनुनु आव ‘वाख’ खॉतरु अनुकूल लिखार्यन हुंदि अनुकूल लेखनुच वैमी ऑसुय, दोयुम ति मसलु

ओસ। વિસ્થાપિત લેખુકન હુંદિ છાપ કરનસ તુ તિમન પનુન્યન મસલન પ્યઠ પનુનિ આજાદ ક્લામુક ઇસ્તિમાલ કરનસ ઓસ ‘વાખ’ કમિટેડ (Committed) યુથ તિમ વેંશીરિ હુંદ્યન કેંચન તંગ નજર એડિટરન હુંજિ હદબંદીયિ ન્યબર તિ સૂંચિથ દ્યકુહન । મગર વાખ નાગરીયસ મંજ છાપનુક મકસદ ઓસ મે બાસાન યિ તિ (છુ તિ) જિ બાલુ યપોર્યમ્યન હુંદ લ્યખુત ગોછ નુ અપોરિમિ લ્યખતિ પથ ગછુન યા જિ ગાલખાતસ ત્રાવનુ યુન । ‘સમ્પ્રતી’ મંજ ઑસ સૉન્ય યિ કૂશિશ બ્રોંટુ પ્યઠય ચલાન । તતિ ઓસ્ય અસિ ફારસી ખતસ મંજુય ‘સતીસર’ સિલસિલ નાવુ છાપ વેર્યમુત્ય યુથ વેંશીરિ હુંદિ મેનસ્ટ્રીમ (Main Stream) કોંશિરિ અદબી નેંહજિ સુત્ય સુત્ય વિસ્થાપિત લેખનુચ નેંહજ યા યિમન લેખકન હુંદ લ્યખુત તિ લરિ લોર થવનુ ગંજરનુ યિયિ । વાખ’ જેરિયિ તિ વેર મે યિછુય કૂશિશ ।

ગવડુ ગવડુ તુજ કાંસિ કાંસિ દોસ્તન એતિરાજુચ ઔગુજ મે કુન જિ બાનહાલ બાલુ અપોરિમ્યન હુંદ્ય આર્ટિકુલ ક્યાજિ કોરુખ શૉમિલ । મગર વાર વાર ગેંયિ યિછ શકાયથ દૂર તિ ક્યાજિ વુછન વાલ્યવ વુછ જિ યિમન અપોરિમ્યન હુંજુ મુખોલિફ યા પ્રોટેસ્ટી ચિઠિ બુ છાપાન ઓસુસ જિ ‘દેવનાગરી છુ નુ અસિ મંજૂર’, ‘નાગરી’ ખતુ સુત્ય છુ અસિ કલચરસ પ્યઠ હમલુ સપદાન, ‘યિ રસમિ ખત છુ નુ કોંશિરિ જબ્બોન્ય વયાન’ અથ મંજ રિસાલ છાપ કરનુક ફોયિદુ ક્યા છુ અસિ (મતલબ તિમન) વગોર વગોર..... તિહુંદ્ય ગંજલ, લેખ તુ નજુમુ આસુ અથ નાગરી રિસાલસ મંજ છપાન । તુ યિમ બાલુ અપોરિમ સૉન્ય અંદીબ દોસ ઓસ્ય નુ કેહ કમપાયિ બલિક કોંશિરિ જબ્બોન્ય તુ અદબુક્ય ડેકુ ટિકુ યિમન મંજ ઓસ્ય ડૉ. મરગૂબ બાનહોલ્ય, અયૂબ બેતાબ, શૌકત અનસારી તુ રસુલ પોપુર હિલ્ય નાવદાર કોંશિર્ય અદીબ ક્યો ઓલિમ । મુમકિન છુ જિ તિમન સુત્ય મ્યોન્ય પનુન્ય વ્યક્તિગત રિશ્તુ આસુહન તિંહદિ તમિ સહયોગ ખોતરુ

જિમુવાર યુસ તિમવ મ્યાનિ દેંસ્ય ઐડિટ ગછુવુનિસ રિસાલસ દ્યુત | મગર યેત્યન અસૂલુચ અસહમેતી આસિ તત્યન છિ અદીબ પનુન્ય રિશતુ તાકસ થવાન યિ હ્યકવ ના અંસ્ય વેનિથ જિ ‘વાખ’ રિસાલન વેંર વિસ્થાપિત તુ સ્થાપિત લેખકન દરમિયાન દૂરી દૂર તુ વિસ્થાપિત લેખન થોવુન મેનસ્ટ્રીમ લેખનસ સૃત્ય સૃત્ય મૂજૂદ | અગરય અજ વેંશીરિ હુંજન સારિનુય બજન તુ અહમ ફંક્ષનન તુ અહમ અદીબી મસલન ક્યો ફાંસલન મંજ બાલુ યપોર્યુમ કોશુર લેખક જરૂર શૉમિલ કરનુ યિવાન છુ, અમ્યુક અખ વજહ હ્યકવ ના અસ્ય ‘વાખ’ રિસાલુક સુ પાલસી મુદા તિ માનિથ યેમિ મુતોંબિક અથ અંદર અપોરિમ યપોરિમ દુશવય લેખક દેર્ય શૉમિલ કરનુ યિવાન આંસ્ય | મે છુ યિ વિશવાસ (યથ પ્યઠ મે કેંહ કરીબી યાર નારાજ તિ છિ) જિ કોશુર સાહિત્ય કરિ કોશિર્યન જોડનુચ બેહતરીન કોમ | અદબ હોકિ નુ કુનિ મહદૂદ કૈચમેટ એરિયા (catchment area) હસ પ્યઠ જિંદુ રૂજિથ તુ અગરય કુનિ કોમસ જિંદુ રોજુન છુ, તથ છુ ઇનસાન બતોરિ ઇનસાન (પનુનિ પનુનિ અલગ ખોંસિયતુ સાન) વુછુન તુ પનુન માનસિક રિશતુ દ્વાહ ખોતુ દ્વાહ દેરાવુન |

સાહિત્યુય છુ અવામુક નબુજ્ઞ આસાન તુ સુ છુ પનુનિ અંતર આત્મા કિન્ય કોંસિ હુંદિ વનુનુ યા ન વનનુ બાવજૂદ, આમ ઇનસાનન હુંદિસ જેહનસ અંદર વસાન તુ સોંચ તુ એહસાસુક્ય તસવીર પનનિ શૉયરી, અફ્સાનન ડ્રામાહન મંજ બનાવાન | યિ તસવીર છિ અંસ્ય અવામસ બ્રોંહ કનિ પેશકશ થાવાન | કોશુર અદીબ તિ છુ સારિનુય જગાનન હુંદ્યન અદીબન હુંદ્ય પોંઢ્ય પનુન ગુદરુન પેશ કરાન યુસ તસુંદુય યોત છુ નુ આસાન બેલ્કિ સારિનુય લુકન હુંદ | બાલ યપોર્યમ્યન હુંદ તિ ત્યૂતુય યૂતાહ બાલુ અપોરિમ્યન હુંદ | ન હ્યકોન અંસ્ય હબુખોતૂન, સ્વષ્ઠક્રાક તુ મહજૂર પનનિ ઇતિહાસુ મંજ અલગ

વੱરિથ ન હેકિ મેનસ્ટ્રીમ વૅશીરિ હુંદ લેખક લલ, પરમાનંદ તુન્નાદિમ સિરિફ અવુંઘુ અલગ વ૱રિથ જિ યિહિંદ્ય અવલાદ યાને અંસ્ય અંજિક્ય વિસ્થાપિત કોશિર છિ તિંહદિસ અંજિકિસ સિયોસી અજંડાહસ મુખોલિફ। તિમ હ્યકન નુ મજબૂર, સાકી, આશ, શાદ, ક્યમૂ, હરી કૃષ્ણ કૌલ, પ્રાનકિશોર, યા શાંત સુંદ અદબ બેદખુલ વ૱રિથ। તિક્યાજિ સેદી સ્યોદ નય તુ વરગુ પોઠ્ય આસિ તિંહિંજ જિંડગી તિ તથ અદબસ મંજ મૂજૂદ। યિ છુ સાહિત્યિક પજર હકીકથ। યિ તિ છુ ત્યુત્ય અહમ યૂત યિ છુ જિ અંસ્ય વિસ્થાપિત છિ તિંહદિ સિયાસતુક્ય શિકાર। નતીજિ છુ યિ કિ અદબુ (કોશિરિ) ખોતર છુ લરિ લોર પકુન તુ કુલહુમ જિંદગી અકસાવુન્ય લોજિમ। વાખ્ ઓસ પનુન્ય પોઠ્ય હુંકીકતુક્ય યિમ તમામ પહલૂ બરાબર ગાશિરાવાન. શાયદ ઓસ યોહય વજહ કિ અમિ પત્રિકાયિ હુંદ્યન ગવડુનિક્યન ત્રન વ૱રિયન પેયિ નુ મે લેખન વાલ્યન હુંજિ કુનિ વૅમી હુંજ દગ વ્યતરાવુન્ય। સિરિફ રૂદ નુ વખ મે તાબે। વખતુચ વૅમી તુ કુનિ નરિ બોર તુલનુચ કમજૂરિ કિન્ય પ્રોમ અથ ત્રન વ૱રિયન હુંદિસ દ્વાહ તુ રાતકિસ સુત્ય બોજિસ અલવિદા કરુન।

જનાનન હુંદ હક

શાભુ નાથ ભડૃ હલીમ

યેમિ સાતુ અંસ્ય અજ બ્રોહ જાંહ જાંહ તુ વ્વન્ય અકસર યિ વનાન છિ જિ જનાનન તિ છિ તિમય હક-હકૂક, યિમ મરદન છિ, અસિ છુ તોતિ તિથ્યન વાકાતન વૉર્યદાતન તુ હોર્યસાતન સૃત્ય વાસતુ પ્યવાન, યિમ અસિ ન સિરિફ મંદ્ઘાવાન છિ બેલિકિ છિ યિ સોંચનસ પ્યઠ મજબૂર તિ કરાન જિ સોન વ્યચાર છુ ગલત, સોન વ્યવહાર છુ નાહમવાર તુ બેસોમ તુ સોન પ્રચાર છુ લૂકન અঁછન કછ છુનુન। તિક્યાજિ ય્વસુ હાલથ વુનિકિસ તિ સાનિ સમ્ભોજી જિંદુગી હુંજ છે, સું વુછિથ છુ યિ દાવા કરુન અબસ જિ જનાનુ છે તમિ ગટુકારુકિ ય્વગુ મંજુ પૂર પૉર્ચ્ય દ્રામુચુ યેંધ્ય ખબર કતિ કાલુ પ્યઠ યિમન નાલ વોલમુત છુ। અજ તિ છે અસિ અંદ્ય પ૱ચ્ય હના નજદીક યા દૂર તિછુ ખબર બોજનુ, પરનુ યા દૂર દરશનસ પ્યઠ વુછનુ ખોતરુ મેલાન, યિમુ ઇનસાન સંદિસ નાવસ વટુ છે દિવાન।

હિંજોર્ય પૉર્ચ્ય વનિ કાંછા તિ જિ યિ છા કાંહ નેવ કથ। દુનિયા છુ બોડ। દ્વાહ છિ ખબર કૃત્ય ર્દદનાક, હોબતનાક તુ અફસૂસનાક વાકાત ગઢાન, તિમય મર્દન, શુર્યન, ગુરીબન બોમારન તુ બેસહાર લૂકન સૃત્ય—તિમન મંજ છે જનાનુ તિ શોમિલ। યિ કુસ અજોયબાત છુ જિ જનાનન તિ હરગાહ દ્વાખ-દોદ, તકલીફ યા જુલુમ બુથિ આવ—અથ મંજ કતિ ગવ તિંહજિ હકન હુંજિ તલફી યા મહરૂમી હુંદ મખસૂસ સવાલ પૉડુ।

સવાલ છુ સ્યઠાહસ હદસ તામ સહી। મગર સોંચિન્ય લાયક કથ છે યિ જિ યુસ બહસ તલબ મુદા અસિ વુનિકિસ બ્રોહ કનિ છુ સુ છુ નુ દુનિયા કયન સારિનુય મસલન વિહાતુ કરાન. ગોર તલબ મસલુ

छि आँथु रोस, दुनिया छु तिमन सारिनुय मसलन सुत्य ब्योन ब्योन
सौथरन प्यठ आवुर। तिमन मसलन मंज़ छु कुनि हदस ताम
ज़नानन हुंद ति मसलु शॉमिल।

अँस्य छि यतिनस सुत्रु क्वथजि मंज़ु अकि खुर्यलद पनु
दावि हुंदिस खुरिस सनुनुक संज़ करान! क्याज़ि? इनसान छु
समाँजी जानदार (animal) ऑसिथ ति सोंचनुक तु पनुनिस अँद्य
पैकिस मुतलक व्यथ छांठ वैरिथ तबदीली अनुनुक बितुर थावान।
तमी छु तस मुतलक वनुनु आमुतः

आहार निद्रा भय मैथुनंच सामान्यमेतद् पशुभिर्नराणाम ।
ज्ञानम हि तेशामधिको विशेषो;ज्ञानेहीना;पशुभि; समानः ॥
(ख्यनचन, न्यैदूर खोचुन तु हमबिसतरी—यिमु कामि छे हयवानन
तु मनशन मंज़ हिशय। ग्यानुय योत छु तिमव खोतु ज्यादु तु खास
यमि रोस मनुश पैशिस ह्युवुय छु।)

अमी छु इनसान शुरू प्यठय पैश्य बावु मंज़ु नीरिथ
इनसाँनी कदरन व्यथबव दिवान आमुत। सु कथ हदस ताम वोत —
कमव दोरव मँज्य गुज्यार्योव-यि छु बोड इतिहास -(महाभारत)
अमिचनुय लंजन छे असि साम हेन्य - सॉन्य ह्यकथ, सोन वातुन,
सॉन्य सादन - यिम कॉत्याह महदूद छि-अमी छि अँस्य छोट वथ
रॅटिथ कुनि अकिस लंजि हुंज़ साम ह्यनस प्यठुय तॅकियि करान।

यि तमहीद छि ज़रुरी, त्यली नेरि कथि वाश। सॉन्य यि
कुल्य लंजिहन छे कॉशिरि समाजुच ज़नान। यि ति छे तमी
खानवादुच अँछ गाश यथ पीरि वोतुर हज़रति आदम सुंज़ि संगनी
हव्वायि सुत्य रलान छु। यि छे बगवान शिव सुंज़ि तमी दिव्य शखती

हुंद अकुस येमि शिवनाथ सचेत वैरिथ शिव पदवी दारन करुनोव।
अॅम्य सुंद बजर वखनान छु सान्यव शास्त्रकारव वोनमुतः

यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते रमते तत्र देवता;
यत्रैतास्तु न पूज्यन्तेसर्वास्त्राफला क्रिया: ॥

(येति नारियन (ज्ञानानन) हुंद आदर सत्कार करनु छु यिवान तति
छि दिवता (पैरिशतु-रुत्य मँहनिव्य) स्वखालु पॉठ्य द्वह द्यन
गुजारान। येति नु यिमन हुंद यज्जत कदर करनु छु यिवान तति छे
तमाम कामि न्यशफल गछान याने क्वलि गछान।)

सान्यव ऑलिमव दॉनिशवरव ति छु. ज्ञानि हुंदि माजि
हुंदिस स्वरूपस येमि आयि खराज पेश कोरमुतः

जन्नत कि रजाये मादरां अस्त
अंदर तह पाये मादरां अस्त।
(माजन हुंज शादमानी छे जन्नत(स्वर्ग) तु सु स्वर्ग छु माजन हुंद्यन
पद्यन (चरनन) तल।)

यूत थोद दरजि छु सान्यव शास्त्ररव, बुज्जर्गव तु असलाफव
(जद अजदादव) ज्ञानन द्युतमुत।

इतिहास ति छु तिछ्व मिसालव सुत्य बैरिथ यिमु ज्ञानन
हुंजि अहमियेच हुंज निशान दिही करान छे। मगर तॉरीख छि यि
गवॉही ति दिवान जि भारतु न्यबर खास वैरिथ यूरपस मंज, युस
वुनिकिस तरकी हुंदिस अरशस पिलव छु करान ओस नु केच्व
शैतिल्यव ब्रोंह ज्ञानन मंज रुह (आत्मा) आसनुक ति ग्यान।
तिमन बराबरी हुंद दरजि दिनुच छे नु कथुय. वोट दिनुक हक

जनानन ति हुन छु नवि दोरुक द्युत, यथ नु वुनि यॅ चकाल गव। यि
छु अलबतु सही ज़ि तिमव वॅर्ध तरकी हुंद्य वारयाह मॅजिलु तीज़ी
सान तय। वुनिकिस छि तिम कॉफी ब्रोंह।

बदकुस्मॅती किन्य आयि सॉनिस मुलकस वारयाहि रॅग्य
गुलॉमी बागि। बाजे गॅयि मुलकस मंज़ ज़ॉच़वार वर्जुबॉग्य -येम्य
अड्यन शेरि जाय दिच़ तु अॅड्य दास बैनिथ लतुम्बंजि गॅयि। तमि
सातु यिम सरताज वर्ग बारसस आयि तिंहुज्व ज़नानव छोव आदर-
स्तकारुक वर्ताव। हालांकि तथ वखतस ति रुज़ पोरशि (मर्द)
सुंजुय प्यठोवुली।

गुलॉमी हुंद्य यिम वेट्य पूर्द्य जु बॉग्य हिंदोस्तानस मंज़
असि हिसस आयि तिमव मंज़ ऑस अख दासता दरमु किस नावस
प्यठ दैरिथ तु ब्याख गुलॉमी आयि व्यपरन (हमलावरन) हुंदि
दैस्य/दर्मुक अर्थ तु व्यवहार बिगॉरिथ आयि पथ खोरि तु डेकु
प्यठुक्यन हुंद्य द्वन वर्गन मंज़ बेशतर इनसानन हुंज ग्रंद अलग
अलग करनु।

प्यठुकन्युक युस वर्ग ब्रह्मनन, क्षेत्रीयन तु वैशन हुंद बन्योव
तिमन वर्गन हुंजु. जनानु रोजु दर्जि हिसाबु कम ज्यादु जान रुतबु
वाजिनि मगर मरदव दैस्य तालि चैल रुदुख कॉयिम। शूदरन तु
दासन हुंद वर्ग गव बेहद पामाल। कथ छोटुरावुन्य गष्ठि जान।
हमलावरव घ्यसु बदहॉली सॉनिस समाजस वॅर तमिच शहादथ ति
छे इतिहासस मंज़ वारयाह व्यछूनॉविथ।

वखुत छुन अॅकिसुय डंजि रोजान। करन (यग)बदल्योव।
तमि ब्रोंह कुस र्वख कोर समाजन यख्तियार तु बदलवुन वख कमि
आयि तु हालु आव ब्रोंह कुन, तथ प्यठ रोजि व्यचार जॉरी।
(जॉरी)

કોંશિર જ્બાન : કેંહ રાયિ તુ અંદેશિ

મોતી લાલ સાકી

[વુનિસતામ છે કોંશિરિ જ્બાંન્ય, કોંશિરિસ અદબસ તુ સકાફતસ
ન્યસ્બત વારચાહ કેંહ બાવથ કરનુ આમુચ / યિ છે લેખનુ રંગ્ય તિ તુ
પ્રચાર રંગ્ય તિ બ્યોન બ્યોન જાયન તુ વેંસીલન મંજ મૂજૂદ / ચૂંકિ
જ્બાંન્ય હુંદ મસલુ છુ ત્યૂતાહ ફૂરી નેવિયતુક તુ સ્યઠાહ અસરદાર /
અમી છિ અમિચ સામ હ્યાનુચ જરૂરથ મહસૂસ કરનુ યિવાન /

હાલુય આયિ કોંશિરિસ મંજ મશહૂર અદીબ શાંયિર, તુ
મુહકિક સ્વર્ગ મોતી લાલ ‘સાકી’ સુંજ ‘શિહિજ વથ’ છાપસ /
અંસ્ય કરવ યેતિનસ કોંશિરિ જ્બાંન્ય પ્યઠ સ્વર્ગ ‘સાકી’ સાંબન્ય
રાય પેશ ય્વસુ ‘શિહિજ વથ’ નાવુચિ કિતાબિ મંજ દર્જ છે.]

જ્બાન છે તેંહજીબી, તમદદની, ઇવિતસ્સોદી તુ સમ્મોજી
રિશતન તુ કદરન હુંજ મુર્ચુગરી યા મુતબરી વેંન્યતોસ, પ્રથ લફજસ
છુ અખ બાગિ બેંચ્ચ અલામથ, અથ છુ પનુન અલગ તવોરીખ।
લફજુય છુ એહસાસાતન તુ તજરુબન હુંદ ખજાનુ યિ છુ હતુબદ્યન
વેરિયન હુંદ ઇનસોની સોંચુક બહાવ પાનસ અંદર શ્રોપરિથ। હરગાહ
જ્બાન અથુ તલુ ગયિ, પીરિ વાદન હુંદ તજરુબુ .એહસાસ તુ ગાટુજાર
ગવ અથુ તલુ। જ્બાંન્ય ટખ દિથ યિમ લુખ પનુન પાન કોંશુર
ગંજુરાવન, તિમ છિ પનુનિસ પાનસ તિ દોખુ દિવાન તુ તિમન તિ,
યિમન જ્બાંન્ય અરજથ રંછારિથ છે। જ્બાન છે તહજીબુક ઇજ્ઝાર।
જ્બાન ગયિ તુ તહજીબ તિ ગવ। ક્વપર જ્બાન નાલ રટન વૌલ હરગાહ
ખ્બનુવટ ખ્બડ તિ ખનિ તોતિ રોજિ ચોરુય। પનુન ઔદ પોખ હ્યોકિ
ન ખ્બખુલોવિથ બોવિથ। જજાબાતન તુ અમારન ગફેસ વઠ તુ પેંદિસ
પેંદિસ પ્યઠ પેયસ હયબુંગ ગછુન. ઇમરુલકોંસ હ્યૂ અજીબ શાંયિર તિ

ગવ અહલિ જ્બાન જનાનિ નિશ વખતસ પ્યઠ છિતુ। શહર બાશન છુ નુ જ્બાંન્ય હુંદ જ્વન (બાશ) રોજાન ખાસ કેરિથ નવખાંદન। યિમ લુખ છિ ડૂન્ય લોનાન તુ દાનિ છાનાન, હોખરિ (પ્રસનય ગાવ) લીખિથ જ્બાન આસનુક બાસ દિવાન। કૉશિર જ્બાન છે ગામન મંજ્ઞ જિંદુ શોજુ સ્થાન દુરવાર, કુશાદુ તુ ગેલ્ય ગંડુ જ્બાન, સયદ મીરન્ય તુ દીનાનાથ નોંદિમુન્ય જ્બાન-ગેરમુચ થુરમુચ જ્બાન ન સ્વ જ્બાન ઘસુ દજન તુ ડારન ખેણ તુ ખેતન ખારવાનન, વ્વસ્તુકારન, ક્રાલન, છાનન તુ દેંસિલન નિશ ફબાન તુ ફાંફુલાન છે। કૉશિર જ્બાન છે બુજન માજન બેન્યન, કેગમિલ્યન તુ કાશકારનુ પાહલ્યન તુ કોર્યગરન હુંદિસ વ્વંદસ મંજ મેંફૂજ। અદીબ તુ શોયિર છિ જ્બાનસાજુ મગર શોજ તુ સ્થાન વાર જ્બાન છે જ્ન્યન તુ કસુબદારન નિશ વખ બદલનસ સુત્ય સુતી પોન્ય પાનય નોવ અનહાર રટાન, બુનિયોઝ સુત્ય રિશતુ ચેંટિથ નુ બેલિક રિશતન પુશનય કેરિથ। અથ જ્બાંન્ય મંજ ન છે તગનગોરી તુ ન હાવુબાવ। યિ છે ગંડુ રોસ બાલુ કવલ સોથ લોહરોવિથ બ્રોંહ પકાન। અથ છુ અજલ આગુર તુ અબદ અંદ। આમ લુખ છિ બેશૂકિસ મંજ તલમિહ, ગંડાન માહવુરન તુ દેંપિયન જાયુન દિવાન। યિમય છિ જ્બાંન્ય હુંદ્ય મૂલ, તખલીકકાર તુ યિંહુંદ વસુફ છુ જિ પનુન દ્યુત છિ નુ અંજરાન ગેઝરાન। સું જ્બાન મરિ નુ જાંહ યથ ગ્રીસ્ય, નાનગાર, કામગાર, વ્વસ્તુકાર, મોજૂર તુ કૉસિબ વર્તાવાન આસન। મસનૂયી જ્બાંન્ય હુંદ કતરિ બુલબઠ છુ જેરી ઠાસનુ યિવાન। અમીર શાહ ક્રીરી છુ કિતાબન મંજ બંદ તુ કાનિ ગોડુંક લડીશાહ છુ મકબૂલ। મે છુ તસ્લીમ, મકબૂલ આસનુક મતલબ છુ નુ અજીમ આસુન। બુ છુસ યૈત્યન જ્બાંન્ય હુંદિ હવાલુ કથ કરાન। બોડ આસનુક છુ તતી બારસસ યિવાન યેતિ થેદ્ય ખયાલ જ્બાંન્ય હુંદિ ફનકારાનુ વરતાવુ સાન ઇજહારુક પયકર પ્રાવન। સાદુગી તુ શોજરુક માને છુ નુ લુચગી તુ

तुक बॅन्दी, शोजर छु आफताबुचन जुचन, यिमु जिंदुगी हुंद आगुर छे।

तिम लिखॉर्य तु दॉनिशवर छि नु जिंदुगी प्रावान यिम पानस कसीद लेखुनावन, बोड फनकार बोड अदीब छु वॅहवचि खॅसिथ लूकन ज़ेवि प्यठ रोजान। पानस तॉरीफ करनावनुक तु वॅसीद गंडुनावनुक व्वबा छु कॉशिरिस आबस वन्य वारयाह कालु प्यठु अगादि गोमुतु पोज रंग खोतुस नु। बजरस तु थजुरस द्रसु दिनु वाल्यन छे समद मीरस तु अहद जर्गरस ब्रौहु कनि रब गछान। जदीदियत नालु रॅटिथ तु छल-बल वॅरिथ ति आख नु बोल बजा। बकायि द्वामु किस दरबारस मंज मुस्तुकुल जाम प्रावनु बापथ गछि, अदीब, शॉयिर या मुसैविर पीर-दर पीर लूकन ज़ेहनी ओसूदग अता करुन। ओ ! अख कथ छे ज़ि स्यठाह कम अदीबन, शॉयिरन तु फनकारन सुत्य छु हमकालव इनसाफ ह्योकमुत वॅरिथ तु अवु किन्य ज़ि तिमन छु पनुन पोट व्वखलस आसान।

ऑस्य छि व्वपर ज़बॉन्यन निश व्वजुम-व्वरुद करुन फखुर जानान, ज़बॉन्य वुसजार दिनुकिस नावस प्यठ लफजु वॅत्रिस खश करुन तु ग्रामर बिगरावुन तु स्यकु कॉयिदु लतुम्वंजि करुन्य छु ज़बॉन्य ददारु करान, तहरीरन मंज छु नु कांह हिशर रोजान। ज़बॉनय हुंद्यन कॉयिदन निश गफलत वरतॉविथ छे अफरातफरी थनु प्यवान। यि नोसुर छु च्वॉपॉर्य फॉल्योमुत। मिसालु दिनुच ज़ोरुरथ छे नु। रेडियोचि कॉशिरि खबरु छे अम्युक टाकारु सबूथ। वुसजारुकिस नावस प्यठ बुनियॉदी अछरु वौतुर मॅशरावुन छु लिसॉनी तु तहजीबी नसलियातुक्य मसलु ॲज़रावनस ठोंठ अनान। योदवय तहकीकुक्य शोबु कुनि असि बारसस अन्य नु ताहम अज़ न पगाह पेयि असि यिमन मसलन प्यठ गोर करुन।..... (शिहिज वथकिताबि मंजु)

वेशणोधर्मोत्तर पुराण

रतन तलाशी

पुरान अदब छु कदीम संस्कृत अदबुक अख अहम गोशि। पुरान लफजुक मानि छु ति यि कदीम ज्ञानस मंज ज्ञावान ओसमुत छु। यिथु पॉर्च्य छु पुरानन कदीम तवारीखस तु समाजस सुत्य करीबी वाठ। सियाँसी तवारीखु अलावु छि यिम पनुनि ज्ञानुचि तहजीबी जिंदगी हुंदि हवाल, दरम, फलसफु तु फनुक तवारीख ति गॉशिरावान। केंचन ऑलिमन हुंज राय छे जि स्तठाह कदीम कालस मंज छु मूल पुरान अकुय ओसमुत तु केंचन हुंज राय छे अथ बरअकुस। अथ मुतलक कैह स्यकु पॉर्च्य वनुन छु मुशकिल। रेवॉयती तौर छि पुरान कुल अरदाह माननु आमुत्य यिमन महा पुरान वननु यिवान छु तु यिहिंद्य नाव यिथुपॉर्च्य छि: मतस्थि, मारकुंडे, बिवश्यि, भागवत, ब्रह्म, ब्रह्मांड, ब्रह्मवीरत, वेशणो, वाराह, वामन, शिव, अगनी, नारद, लिंग, गरुड, कूरम तु सिकंद पुरान। अमि अलावु छि ल्वकुट्च पुरान ति अरदाह माननु आमुत्य, वन्य गव यिम छि अमि खोतु वारयाह ज्यादु। पुरान अदबुक युस बोड ज़खीरु मूजूद ज्ञानस मंज असि बदस छु सु छु समॉजी इरतिकाहस दोरान तमि तरकियॉती अमलि हुंद नतीजि येमि सुत्य अथ मंज वखतु वखतु तबदीली सपदान रोज़मचु छे। युथ ज्ञन बदलवुनिस वखतस सुत्य जिंदगी तु ज्ञानुक्य बदलवुन्य अनहार अथ अदबी ज़खीरस मंज व्यपरावनु यिन। कॅदीम हिंदोसतानुक तहजीबी तवारीख रँछरावनस मंज छु पुरानन हुंद कॉफी रोल रुदमुत। ल्वकुट्च पुरान छि बेशतर पॉर्च्य कॉन्सि दिवता सुंद बजर वखनावनु बापथ या कुनि अलाकुक्यन मजहबी या समॉजी रीच्यन र्यवाजन हुंदि तशहीरु बापथ तसनीफ करनु आमुत्य। अमि

सबु छि यिम तमि मखसूस अलाकुक केंदीम तहजीब तु समॉजी जिंदुगी हुंजि जँॉन्य हुंद्य अहम वॅसीलु ति। जोमू कशमीरस मंज़ ति छि वॅदीम कालस मंज़ यिथ्यन पुरानन हुंज तसनीफ सपुज्जमुच, यिमन मंज़ त्रेन पुरानन हुंद नाव हेनु यिवान छु। वेशणोधर्मोत्तर पुराण, नीलमत पुरान तु वासुकी पुरान। यिमन मंज़ छु ग्वडुन्युक पुरान ज़खीम तु ज़ॉन्य हुंद अख बोड पिटारु। यि जन नावु तलय अयां सपदान छु ज़ि यि पुरान छु वेशनव पुरान। कैह ऑलिम छि वनान ज़ि यि पुरान छु पंजाब किस शुमॉलु मशरिकी पहॉडी अलाकस याने वॅशीरि हुंदिस जोनूबी अलाकस मंज़ तसनीफ करनु आमुत। वेद कुमॉरी गय हुंदि मुतॉबिक गछि यि अलाकु ऑजिकिस जोमिस अँद्य पॅख्य काँह अलाकु आसुन। स्व छे अमि बापथ यिम कैह वोजूहात दिवान।

बासान छु ज़ि यि पुरान लेखन वॉलिस छु अमि अलाकुकि ज्वगराफियाहुच जान ज़ान ऑसमुच. तॅम्य छि दीविका, वैतसता, सैद तु चॅंद्रबागा (चिनाब) बेतरि नालन तु दैरियावन हुंद्य खुलु तॉरीफ वॅर्यमुत्य। वैथि मुतलक छु सु वनान ज़ि यि छे “स्वर्ग वॅछुमुच” तु “सॉरुय बॅदी गालन वाजेन्य”। दीविकायि छु शेर सवार तु चॅंद्रबागायि राजुहोंज सवारि वनान। अमि सुत्य छु अंदाजु लगान ज़ि अमि पुरानुक मुसनिफ छु अमी अलाकुक ओसमुत। वननु छु यिवान ज़ि अमि पुरानुकि तसनीफुक ज़मानु गछि चोर हथ ता पांछ हथ ईसवी दरमियान ह्युव आसुन। अथ मंज़ छु वारयाहन यूनॉनी लफज्जन मसलन हिबुक, सुनफा लफज्जन हुंद इसतिमाल करनु आमुत। मुलतान छु सिरी पूजायि हुंदि अकि अँहम मरकजु रँग्य पेश करनु आमुत यि जन ईरॉनी असर टाकारु करान छु। पुरानस प्यठ छु कालीदासन्यन तसनीफन हुंद असर ति, तिक्याजि अथ मंज़ शॉमिल उर्वशी तु भरत कथायि हुंद्यन केंचन हिसन हुंद तज़किरु छु

યિ પજર જોહિર કરાન। પુરાનસ પ્યઠ છુ ગુપ્ત દોરકિ તહજીબુચ છાપ તિ। અથ મંજ છે નુ સમંદરી સફરુચ મનોહી. ફોજસ મંજ છે ગુર્ય ફોજસ અહમિયત દિનુ આમુચ। બાસાન છુ જિ મુરચુ ગેરી તુ મુસવિરી હુંદ ફન છુ તરકી યાફતુ ઓસમુત। બુદ છુ નુ અથ મંજ દહન અવતારન સૃત્ય થાવનુ આમુત। પુરાનસ મંજ છે શકન તુ યવનન હુંજ જિકિર અમા પોજ હુનન હુંજ જિકિર છે નુ। યિમ સૌરી ચીજ છી હાવાન જિ પુરાન છુ પુંચિમિ સૅંદી અંદ્ય પૅંખ્ય હ્યુવ લેખનુ આમુત।

યિથુ પૉટ્ય બ્રોંહ તિ વનનુ આવ જિ વેશણોધર્મોત્તર પુરાણ છુ સ્યઠાહ જખીમ યથ ત્રે હિસુ છી। ગ્વડુનિકિસ હિસસ છિ 269 બાબ, દોયિમિસ 183 તુ ત્રેયિમિસ 355 બાબ। પુરાણુક આગાજ છુ યિથુ પૉટ્ય સપદાન જિ કૃષ્ણ સુંદ જુર છુ ર્યશનવ વૈશનવ દરમસ મુતલક બોજનાવનુ બાપથ ઇલતિજા કરાન। યથ મારકંડે રયોશ કબૂલ કરાન છુ। અમિ પતુ છુ મુખતલિફ બાબન મંજ કાયિનાતુચ તખલીક, વરાહ અવતાર સુંજ જિકિર, બારગવ રામ સુંજ દંલીલ ત, શંકર ગીતા બેતરિ શોમિલ, દોયિમિસ હિસસ મંજ છુ રાજુ સુંદ્ય અવસાફ, બજર, રાજુ સુંજ ચડોર તુ ફૂજી જરૂરતન હુંદ જિકિર કરનુ આમુત। અમિ અલાવુ છુ અથ મંજ રાજુ સુંજ દ્વહદિશિચ જિંદગી ગુજારનુક તોર તોરીક, રાજ કુમારન હુંજ તોલીમ તરબિયેચ તુ જંગી હ્યનરિ મુતલિક વૈછુનય કરનુ આમુચ। ત્રેયિમિસ હિસસ મંજ છુ કૃષ્ણ સુંદ જુર મારકંડે રેશિસ દુનિયા તુ ઉકબા સેરિથ શાદમોની પ્રાવુનુક્યન તોર તરીકન મુતલક પ્રિછાન। અથ પ્યઠ છુસ મારકંડે દીવ પૂજયિ તુ બ્રતન હુંદ બજર વખનાન। અમિ અલાવુ છે મુરચુ ગરી, મંદરુચ તોમીર કારી તુ મૂસીકી મુતલક તિ તફસીલ સાન વૈછુનય કરનુ આમુચ। યિ હિસુ છુ યેમિ લ્યાહજુ તિ અંહમ જિ અથ મંજ છુ અદ્વસ મુતલક વેંદીમ સંસ્કૃતી, તનકીદુચ મ્વલુજ જાનકારી દિનુ

આમુચ્ચ। યથ મંજ છંદ, અલંકાર તુ રસન હુંજ જિકિર તિ છે। ડ્રામા તનકીદકિસ જિમનસ મંજ છે ડ્રામા ક્યન કુસમન, હીરો હીરોયનન હુંદ્ય અવસાફ તુ જર્ઝબુ બાવેંચ હુંદ્યન મુખતલિફ અંદાજન હુંદ જિકિર શૉમિલ। ઓંખરસ છુ વૈશનવ સુંદ બજર વેછુનાવનુ બાપથ મુખતલિફ તમસીલી દેલીલુ શૉમિલ કરનુ આમુચ્ચ।

યથું પોંઠ્ય છુ વેશણોધર્મોત્તર પુરાણ અખ ઇનસયકલોપીડિયા યથ મંજ ઉપનિશદ, મહાભારત, સુપ્રતી, નાટ્ય શાસ્ત્ર, મનૂ સ્મૃતિ, બેત્રિ તસનીફન હુંદ મવાદ શૉમિલ કરનુ આમુત છુ। જ્વગરાફિયા, જોતિશ, પૂજાયિ તરીકુ, શ્રાદ, સિયાસત, ખાનદાનન હુંદ શજરુ નસબુ અલાવુ અથ મંજ ઇનસોની જિસમુકિસ બનાવટસ મુતલિક તિ લેખનુ આમુત। દિલચસુપ છુ યિ જિ જ્ઞાનાનુ દાદ્યન હુંદ અલાજ, બાગબોની, ગ્રામર, લ્વગાત સ્ઓઝી, મુસવિરી તુ અલિમિ કીમિયા તિ છુ અથ મંજ છુકાવનુ આમુત। યિ પુરાન છુ પનનિ જ્ઞમાનુ પતુ તિ મકબૂલ ઓસમુત। કેંહ ઓલિમ છિ મત્સ્ય પુરાનુક તુ અમિ પુરાનુક તકોબુલ કરાન। યથ નતીજસ વૉંત્યમુત્ય જિ મત્સ્ય પુરાનસ મંજ છુ વારયાહ કેંહ અમિ પુરાનુ મંજ નિનુ આમુત। યિ કથ તિ છે સોકુ સસુજમુચ જિ અલંકાર શાસ્તરન હુંદ્ય સંસ્ક્રત ઓલિમ ભામુ તુ ડેંડી છિ વેશણોધર્મોત્તર પુરાણ નિશ જ્ઞોન્યાબ ઓંસ્યમુત્ય। તિક્યાજિ તિમવ છુ અમિ પુરાનુક મવાદ પનુન્યન તસનીફન મંજ ઇસ્તિમાલ કોરમુત। અલબિર્લનિયન તિ છુ અમિ પુરાનુક જિકિર કેંચન જાયન કોરમુત। પજર છુ યિ જિ યિ પુરાન છુ કદીમ કાંલ્ય શુમાલી હિંદોસ્તાનકિ તહજીબ તમદુનુક અખ ખજાનુ યુસ તમિ જ્ઞમાનચિ જિંદગી હુંદ્ય મુખતલિફ અનહાર બ્રોહ કુન અનાન છુ।

વ્યાઘ્રય

રોશન લાલ રોશન

અથ છુ નુ કાંહ શખ જિ અંસ્ય આયિ હાલાતવ કિન્ય બઠ્યન તુ બેરન ઠાસનુ। સુંહરાવન મંજ છુંકરનુ યિથ આયિ પૈદ્ય ગુંહુ । જમાનુક વોખુ બુથ વુછિથ પેયિ તિમ ડ્વકર્ય દબ તુ લિતારિ ખશ ચાલુન્ય યિમ નુ અસિ સોપનસ મંજ તિ દ્રીંઠ્ય ગછુહન । અંસ્ય આંસ્ય સૉરી અંક્યસુય નાવિ હ્યનુ આમુત્ય । તૂફાનુક જોર ઓસ સારિનુય પ્યઠ કુનુય હમલુ વેંરિથ । વન્ય ગેયિ જુ દેહિલ્ય તુ અજ છુ વારયાહસ હદસ તામ સંદોરમુત । પનુનિ પનુનિ મકદૂર છિ સૉરી હાખ બતુ ખ્યવાન । સમાજસ મંજ રૂજિથ છુ કેંચન કથન હુંદ દ્યાન થવુન જોર્સરી સપદાન । તિક્યાજિ ઇન્સાન છુ સમાજસ મંજ રોજુન યછાન તુ કવદરથ છુ તુંમિસ જોર ત્રાવાન તુ જોર્સરિયાત છિસ સમાજસ મંજ રોજનુ ખોતરુ મજબૂર કરાન ।

કૃતિ કાલુ પ્યઠુ છુ મ્યોન જોહન કેંચન કથન પ્યઠ સંનિથ યિહોય આવલુનિ હ્યનુ આમુત । યોતાન્ય યી સોંચાન સોંચાન ઊતરુ સડક ક્રાસ કરાન કરાન બુથ્ય વારી લાયિનુ આસ । થોકિથ ઓસુમ સુફારી સૂઠ લોગમુત યુસ દ્વશવુન્ય ક્વઠ્યન યથ જન તુ કોંસિ ક્વઠ્યવ સાન ચોપ હ્યથ ત્રોવ । શુકુર છુ દયિ સુંદ જિ કલુ આવ નુ ઠાસનુ । અથુ ડેંખરાવિથ વોથુસ થોદ તુ અથન ફ્વખ દિવાન બચોસ । અજ આયમ નુ ન્યેંદ્રય રોંચ હુંજિ ત્રોયિ બજિ ગોસ માલુ ફ્વલુન્ય ખડા તુ ક્રલમ્સ થફ દિથ હ્યોતુમ બોસ લોચ્રાવુન યુથ જન જોહનસ રછુ ખંડ મ્વકજાર હ્યુવ મેલિ ।

વેઠય પૂર્ય પોંઠય વનુ બુ જીટિસ કુન ગછુનુ વર્ય કેંહ કથુ યિમન હુંજ વેછય હિશ હ્યેંચમુચ છેન ગછુન્ય । યિમન મંજ સબિતાયિ હુંજ તુ માજિ જોવિ હુંજ વેંમી બેતારિ સારિ ફિહરિસ છે ।

યિમન સારિનુય કથન છે વિજિ વિજિ બાવથ કરનુ આમુચ્ | વારયાહવ છે પનુ ન્યોવ પનુન્યવ તોરીકવ વખનય કેરમુચ્ અમા પોજા યિમવ કથવ અલાવુ છે અખ અહમ કેમી દેપિવ વૈછય હિશ સ્વ વૈછય છે પરન વાલ્યન હુંજ્ | કેમી છે વાર વાર પુરવનુ યિવાન અમા પોજ વૈછય પુરવુન્ય છે નુ સહલ કથા |

મ્યાનિ ઑંજિ કિ મજ્મૂનુક મોજ્જૂ છુ પરન વાલ્યન હુંજ કેમી | વન્ય દેપિવ તોહ્ય પરન વાલ્યન હુંજ કેમી કિથુ પૉઠય છે | વુછિવ સ્વો લેખન વૉલ્ય છિ સ્યઠાહ કમ ચાહે સુ માજિ જેવિ મંજ લીખ્યતન યા બેયિ કુનિ તિ જ્રબોન્ય મંજ લીખ્યતન | પરન વૉલ્ય તિ છિ તિમય યિમ લેખન વૉલ્ય છિ | વ્યોઠ પહન નય ગછ્યમ કુનિ હદસ તામ યિમ લેખન વૉલ્ય તિ આલુછ્ય બેનિથ કમુય પહન પરાન | તિમન છુ નુ રાહ | હે લેખુન તિ યિમુનુય તુ પરુન તિ યિમુનુય | તમિ પતુ ય્વસુ કથ કોઁસિ તામ વાતુનાવુન્ય આસિ યા ય્વસુ કથ પરુન્ય આસિ સ્વ તિ પોંસુ ટૂંક ખરચોવિથ તુ ગરિકિસ ખર્ચસ કેમી કેર્યથુય |

મંજુ છુસ સોંચાન જિ પાના વૉમ્ય સ્વો તપાલિ રોટુખ, મગર કથ છે જિ યિ છુ અમિ કુસુક દોદ આસાન તુ અમિચ દગ છિ સ્યઠાહ તેજ આસાન તુ લિખોર્ય છુ ખૂનિ જિગર જ્રાલિથ યિમુ કથુ કોઁસિ તામ વાતનાવનુચ કૂશિશ કરાન | યિ કૂશિશ તુ મ્યહનથ છિ તેલી રથિ ખસાન યેલી અથ લોલ બરન વૉલ્ય તુ પરન વૉલ્ય આસન |

મે છિ સમાજસ મંજ પરનુચ વૈછય હિશ દ્રીંઠચ ગછાન | યિ મા છે સ્લોવ પોઇઝુનિંગ હિશ કથા સપદાન | હે તોહ્ય વૅન્યતવ સાનિ નવિ પુયિ મંજ કુસ અખા છુ બેહિમિ જમાંચ બ્રવ્વન્હ કુન પરાન | બેહિમ જમાથ પાસ વૅરિથ ટ્રેનિંગ કરનુ પતુ ર્વનુ જ્વનુ કરનુક્ય વૅસીલુ છાંડનુ વરોય તિ છુ રુતિસ સમાજસ મંજ રોજનુ ખોતરુ પરુન

સ્યઠાહ જોરૂરી। અસિ હુંચા અથ કથિ જાંહ સામ ? સૉન્ય નજર છા ઓતુય તામ મહદૂદ ? અમિક્ય ક્યા નૅતીજિ નેરન ? દેંપિવ નૅતીજિ ક્યા દ્રાયિ તુ બુથિ કોર કુન છિ અંસ્ય લમાન ? અંસ્ય મા છિ શાયદ ગલત કરાન। યિ છુ પોજ જિ રવનુ જ્વનુ ખૉતર છુ યીચ હન જોરૂરી। યેડ ક્યા હચિવ ચોટ દિમુવા ? હે મ્યોન વનુન છુ બેહિમિ જમોચ પતુ ટ્રેનિંગ સ્વ તિ મહસૂસ, કરનુ વરોય છુ ના કિંહી તિ ? ક્યા મ૱જીદ પરનુ સૂત્ય છુ ના કાંહ ફાઁયિદુ ? હરગાહ અંસ્ય યિમન કથન સામ હ્યમવ નુ | મે છુ બાસાન જિ યિનુ વોલ વખ કરિ નુ અસિ જાંહ માફ। હે અંસ્ય તિ છિ ના પનુન્યન પુરખન રાહ ખાલાન જિ તિમવ વેર યિ ગલતી તુ હવ ગલતી, યેમ્યુક ખેંમિયાજુ અંસ્ય છિ તુલાન। તિથય પાઠ્ય મા ખાલિ નૅવ પુય અસિ તિ રાહ તુ માફ તિ કરિ નુ।

મ્યાન્યન કથન પ્યઠ છિ સવાલ તુલન વૉલ્ય સ્યઠાહ યિમ યિ બહાનુ તુ હુ હિથ રેટિથ ન્વકતુચીની કરન। મગર તિમન છુસ બુ તમિ બ્રુંહય યિ જવાબ દિવાન જિ મજબૂરી તુ હાલાથ છિ ઇન્સાન્સ કુનિ સાતુ અમિ કુસ્મુક કદમ તુલનાવાન મગર યિમ પરનોંવિથ હૈયકન તિમન ક્યા જવાબ છુ ? બુછિવ સૉ યોદવય અંસ્ય અમિ બાપથ હોલ ગંડવ નુ તુ અંસ્ય કિથુ કેન્ચ્ય હ્યકવ પનુનિ બાકુય વેરમી પુરવિથ ? બુ છુસ સ્વ કથ કરાન યા લેખાન ઘસુ બુ ગ્વડુ પાનુ અમલિ મંજ અનાન છુસ। મે વોન બ્રુંહય જિ અંસ્ય ઑંસ્ય તુ અંસ્ય છિ અંક્ય સુય નાવિ મંજ હ્યનુ યિનુ વૉલ્ય મુસોફિર। બુ તિ આસ અથ ગિરદાબસ મંજ હ્યનુ તુ ગોસ લેંડકસ બેહિમિ જમોચ પતય ટ્રેનિંગ કરનાવન્સ પ્યઠ મજબૂર સ્વ તિ પનુની લાગુંચ પ્યઠ, તિ જન ગવ મે ચોરિસ નુ મહારાશ્ટ્રા કોટા બેતરિ પતુહય, અમા પોજ પતુ ફ્યૂરુમ તુ ચ્રચુમ જિ મે વેર ગલતી મગર અમિ વિજિ ઓસ મે રવનુ જ્વનુ કરનુય યોત નજરિ તલ। મ્યોન્ય નજર ઓસ છોટ। યિ મહસૂસ ગેંધિથ પરનોવુમ

દોયિમ બચી બી, એસ,સી, તુ કોરિહન કરનોવુમ એમ એસ સી જોગરાફિયા। લૅડકુ કરનોવુમ પતુ ટ્રેનિંગ ઘ્યસુ સુ બેહિમિ જમ્માંચ્ચ પતય હેકિ હે વેરિથ। અજ કલ છુ સુ વેબ સાઈટ ઇંજીનિયર। એમ સી એ તિ કોરુન। મગર ચ્ચમ છમ શિહિજ જિ તુંમ્ય પોર। સુ તિ બાકુય લૅડકન હુંદ્ય પૉઠય બાંગિ નેરાન તુ ચાંગિ અચાન। સુ તિ છુ માડૉરુન જ્ઞમાનુક માડૉરુન બચી। મે વેંર કૂશિશ વારુ વારુ યેમી સાતુ ફુરસથ આયિ તમી સાતુ તસ માજિ જેવ ન મ૱શરાવનુચ તુ અજ કલ છુ નસ્તાલીક્સ મંજ તિ તુ નાગરીયસ મંજ તિ કોંશુર લીખિથ પેરિથ હેકાન। યથ મજ્જમૂન્સ તિ ગઢિ કુનિ જાયિ વાતનાવનુ બ્રવ્વંહ તુંમ્ય સુંજ ન્જર આસુન્ય। બુ છુસ ગરિ પનુન્યન જુર્યન સુત્ય કૉશિર્ય પૉઠી કથ બાથ કરાન। અખતુય યૂતાહ પિલિ ત્વૂતાહ ન્યેબર તિ। મે છુ નુ બાસાન માજિ જેવિ મંજ કથ બાથ કરનસ મંજ કાંહ તિ કમ્પલેક્સ યા એહસાસિ કમતોરી। ગરજ છુ જિ પરુન છુ સાનિ ખોતર જોરૂરી અથ છુ નુ કાંહ હદ। યૂતુય યોત ઓસ અસિ નિશ જાન ચીજા। યિ ઑસ સ્વ દૌલથ ઘ્યસુ નુ સોરવુન્ય ઑસ। અંથ્ય દિચ અસિ લથ। અસિ યિમુ બાકુય વેંમી છે તિમન હુંદ સમાદાન તિ છુ પરુન। બુ વનુ પનુન્ય કથ જિ મે છુ બી એ બી એડ કોરમુત। હાલાત ઑસ્ય જિમુદાર જિ તોરદૂ ફારસી અંગરીજી છુ પોરમુત। સુ તિ ઓસ શેયમિ જમ્માંચ્ચ પતુ પરુન આસાન। હિંદી સંસ્કૃતુચ વેછ્ય તુરુમ અજ ફિકિરિ। મગર નવિ પુયિ ખોતર છિ નુ હાલાત બેલ્યકિ અંસ્ય જિમુદાર।

મે વેંર વારુ વારુ કાંસિ હુંદિ મદતુ વરોય પાનય કૂશિશ તુ અજ કલ છુસ હિંદી સંસ્કૃત પેરિથ હ્યકાન તુ હિંદી લીખિથ તિ હ્યકાન। પનુનિ માજિ જેવિ છુસ નસ્તાલીક તુ નાગરી લિપી અલાવુ રોમનસ મંજ તિ લેખન્સ મંજ મોહિર। મે સ્થૂલ હિંદી પરનુ સુત્ય યિ ફોઇદુ જિ યિમુ વેંમી અસિ સમાજસ મંજ દ્રીંઠય ગછાન છિ તિમન ઘ્યઠ હ્યોક મે પેરિથ તુ તહકીક વેરિથ। તિમન કથન સામ હ્યથ

દ્રાયિ ફુઠ તિ યિમન મુતલિક મે જાનુય ઑસ નુ। ગવ બુ છુસ તિમન કથન પ્યઠ સૂંચિથ સમજિથ હ્યકાન તુ સમાદાન કરનુચ કૂશિશ તિ હ્યકાન વૅરિથ।

મે લીછ્ય ગ્વડુનિચ કિતાબ (બાવુ પોશ) અજ્ બ્રવ્વંહ સથ વૅરી। મે છુ રુનિ તિ તમાહ જિ સ્વ પેરિથ તુ તથ સેનિથ પ્રિષ્ઠિ મે કાંહ સવાલ। પાંછ હથ કિતાબ તિમુ તિ ગરુ ગરુ ગેંછિથ તુ યિથય પુશરિથ સિરિફ છિ સ્વર્ગી કોશી નાથ બાગવાન સ્ઓબન તુ ઓકાર નાથ બિલવ સ્ઓબન તોસુર બૉવ્યમુત્ય। બાગવાન સ્ઓબન સ્રૂજ્ય ખતુ જ્રોણિ પનુન્ય તોસુરાત તુ બિલવ સ્ઓબન પ્રથ્ઘમ કેંહ કથુ તુ મ્યોન જગાબ બૂજિથ સપુદ્ય મુતમેઝન। મે છિ પનુન્ય કિન્ચ અથ કિતાબિ અંદર વારયાહ કથુ અંકિસુય કથિ મંજ ઇશારન બાવિ મચુ। અમા પોજ સારિવુય થેવ કિતાબ તાકસ પ્યઠ। બુ વનુ વોસૂકુ સાન જિ કોંસિ પરન વૉલ્ય છે ન કિતાબ જ્રોવિજાર સાન પેરમુચ। તેલિ આસિ હે નકાદવ ઇજ્હાર કોરમુત। ખોર; મંજુ છુસ સોંચાન જિ શાયદ મા છુસ બુ તિ વખ જાયિ કરાન યેલિ નુ પરન વોલુય ઓસ।

યેલિ તિ કાંહ કોમ કમજોર છુ ગઢાન તુ વોજૂદ છુસ કમ હ્યવાન ગછુન તમ્યુક ગવડન્યુક તુ અહમ વજહ છુ માજિ જેવ ખતુમ ગછુન્ય તુ દૌયિમ કથ છિ ન પરુન। ચાહે કુનિ તિ જ્રબોન્ય મંજ, અંકિસ બ્યેકિસ જ્રબોન્ય મંજ તિ છુ સોરુય કેંહ મ્વયસર અમા પોજ તેલી યેલિ પરન વોલ આસિ। પરનુ સૃત્ય છે વારયાહ વૉકફિયત હુંસિલ સપદાન। નજર છે મ્વકલાન તુ કથન છિ ફુઠ તિ નેરાન તુ કેંચન અંહમ કથન હુંદિ ખોતર છુ નુ ઇન્સાન કોંસિ આવેજુ તિ રોજાન। સ્વન્સ તુ સરતાલિ હોકિ પોરમુત ઇન્સાનુય ફરક જ્રોનિથ।

અજ્કલ છિ વારયાહ મૈગ્જીન છપાન યિમ નસ્તાલીક તુ નાગરીયસ મંજ નેરાન છિ યિમન મંજ તિમન કથન ફુઠ નેરાન છે યિમુ કથુ જોહનસ આવરિથ છે। કલચર હિબ્યન કથન હુંજ

ज्ञान्कॉरी प्रावुन्य तु सियोंसी क्यो समॉजी कथन मानि चॉरिथ अथ साम हेन्य बेतरि। मगर येलि नु असि पतु परन वोलुय आसि तेलि मा छु यि बॉल्य ह्युव गछान? असि छु यिमन कथन सॅनिथ पनुनि पुयि परनावनस तु माजि ज्ञेवि पोछर दिनस प्यठ जोर ह्युन। येलि अँस्य पॅरिथ ह्यैकव तेली छु तॉरीखुक पताह लगान। यिनु वॉलिस पगाहस मंज़ किथु तरि सानि पुयि सॉन्य तॉरीख फिकरि येलि नु तिम परन। अमिक्य ज़िमुदार छि अँस्य तु असि पज्जि अमि बापथ होल गंडुन तु नॅव पुय परनावुन्य।

रोजगार अलावु छे ब्रव्हंह कुन तॉरीखी ज़िमुदॉरी ति। संस्कारन हुंज वॅमी ति छु न परनुकुय वजह य्वसु वैछुयि कुन लमान छे। येलि नु मै पान्स पताह छि बु क्या ह्यकु शुर्यन समजॉविथ। परन वोल छु कथन समजान, गीन्य कडान तु बेयिस फिकिरि तॉरिथ ह्यकान। सॉरी छि अज़कल माडॉरुन अमा पोज़ बाकुय कोमन मंज़ छि परन वॉल्य ति येलि ज़न सॉनिस समाजस मंज़ अमिच वैछय द्रींठय गछान छे।

येत्यन छुस बु यि कथ वनुन्य मुनांसिब समजान ज़ि असि लिखार्यन छे ग्वडनिच ज़िमुदॉरी ऑयिद सपदान। येलि अँस्य पनुनि पुयि यिमन कथन हुंज ज्ञान्कॉरी दिमव तेली छु असि हक बनान ज़ि यिमु कथु ह्यैकव अँस्य दॉनिरांविथ। गव कांह ति कॉम छे ज़िमुदॉरी सान गरि प्यठय ह्यकान शोर्ल सपदिथ।

छेकरस वनु बु बेयि ज़ि सॉनिस समाजस यिमु कैह वॅमी व्यछयि कुन लमान छे तिमन मंज़ छे परनुच वैछय ति अहम। वॅमी सपदि वारु वारु दूर अमा पोज़ परनुच वॅमी गॅछ नु वैछयि कुन लमुन्य। अथ गोर करुन तु अमि बापथ होल गॅडिथ नेरुन छे सॉन्य ज़िमुवॉरी।

ਅਫਸਾਨੁ

ਨੋਵ ਤਵਤਮੁ

ਹਰਿ ਕ੃ਣ ਕੌਲ

(ਹਰਿ ਕ੃ਣ ਕੌਲ ਆੱਸਥ ਕਾਂਸ਼ਿਰਿ ਜਬਾਨ੍ਯ ਹੁੰਦਾ ਅਖ ਕਦਾਵਾਰ
ਅਫਸਾਨੁ ਨਿਗਾਰ। ਧਿਮ ਆੱਸਥ ਗਰੁੰ ਗਰੁੰ ਹਿੰਦੀ ਜਬਾਨ੍ਯ ਮੰਜ
ਅਫਸਾਨੁ ਲੇਖਾਨ ਤੁ ਪਤੁ ਫੀਰ੍ਧ ਕਾਂਸ਼ਿਰਿਸ ਕੁਨ। ਕਾਂਸ਼ਿਰਿਸ ਮੰਜ
ਛਿ ਧਿਹਿੰਦਨ ਅਫਸਾਨਨ ਹੁੰਜੁ ਚਾਰ ਸੋਮ੍ਬਰਨੁ ਛਪੇਮਚੁ – ਪਤੁ
ਲਾਰਾਨ ਪਰਬਥ, ਹਾਲਸ ਛੁ ਰੋਤੁਲ, ਧਥ ਰਾਜਦਾਨਿ, ਤੁ ਜੂਲ
ਅਪਾਂਰਿਸ। ਧਿਮਨ ਸ੍ਥੂਲ ਧਥ ਰਾਜਦਾਨਿ ਪੇਠ ਸਾਹਿਤਿਆ ਅਕਾਦਮੀ
ਹੁੰਦ ਅਵਾਡ। ਅਸਿ ਅਲਾਵੁ ਛਿ ਧਿਮਵ ਰੇਡਿਓ ਤੁ ਟੀ ਵੀ ਖਾਂਤਰ
ਵਾਰਧਾਹ ਝਾਮਾ ਲੀਖਿਸੁਤਿ। ਧਿਹਿੰਦਨ ਅਫਸਾਨਨ ਮੰਜ ਛੇ
ਵਾਕੁਹਨ ਤੁ ਕਿਰਦਾਰਨ ਹੁੰਜ ਰੰਗਾਸਂਗੀ, ਹਧਤੀ ਤਜਰੁਬੁ,
ਕਿਰਦਾਰਨ ਸੁਤਾਂਬਿਕ ਜਬਾਨ੍ਯ ਹੁੰਦ ਸੋਕੂਲ ਇਸ਼ਿਤਮਾਲ, ਤੁ
ਡਾਧਲਾਗਨ ਹੁੰਜ ਸਾਦਗੀ ਨਜ਼ਰਿ ਗਛਾਨ। ਕਾਂਸ਼ਿਰਿ ਅਲਾਵੁ ਛਿ
ਧਿਮਵ ਹਿੰਦੀ ਜਬਾਨ੍ਯ ਮੰਜ ਤਿ ਵਾਰਧਾਹ ਅਫਸਾਨੁ ਲੀਖਿਸੁਤਿ।
ਧਿਮਵ ਛੇ ਹਿੰਦੀ ਜਬਾਨ੍ਯ ਮੰਜ ਅਖ ਨਾਵਲ ਵਧਥ-ਵਧਥ ਤਿ
ਲੀਛਮੁੜ।

ਧਿਮਵ ਕੱਰ ਮੈਸੂਰ ਸਿਤਾਬਰ 1996 ਹਲ ਮੰਜ ਅੱਕਿਸ
ਵਰਕਸ਼ਾਪਸ ਮੰਜ ਸ਼ਾਰਕਥ, ਧਥ ਮੰਜ ਬਚਨ ਹੁੰਦਿ ਖਾਂਤਰ ਅਫਸਾਨੁ
ਲੇਖਨ ਆਇ। “ਨੋਵ ਤਵਤਮੁ” ਅਫਸਾਨੁ ਲਾਧੂਖ ਧਿਮਵ ਅੱਥ
ਵਰਕਸ਼ਾਪਸ ਮੰਜ ਤੁ ਧਿ ਛਧਾਵ 1998 ਤਲ ਮੰਜ ਗਿਲਿ ਟ੍ਰਾਈ
ਸੋਮ੍ਬਰਾਨਿ ਮੰਜ ਮੈਸੂਰ ਪੇਠ।

**હરી કૃષ્ણ કૌલ ગુજરાતી 15 જનવરી 2009 હસ મંજ /
વાખ-પરિવાર તરફ છે ઑસ્ય તિમન શ્રદ્ધાંજલિ પેશ કરાન।)**

મહમદ શાબાનસ ઑસ્ય સોંરી ખ્વજિ વનાન હાલાંકિ ન ઓસ સુ પતુ બોઝુય તુ ન જરમન ખ્વજય। અંકિસ સરકાર્ય દફતરસ મંજ ઓસ મોમૂલી મુલાંજિમ તુ દોયિમ્યન મુલાંજિમન હુંદ્ય પાંઠ્ય ઓસ સુબચિ દહિ બજિ પ્યથુ શામુચન શેન બજન તામ તસુંદ વખ તિ દર્તેર્ય બુઝ્ય ગછાન। મગર તસુંદ અસુલ દફતર ઓસ શામચિ પાંચિ બજિ પતય તસુંદિ ગરિ લગાન। ગામવ ગઠરવ પ્યથુ ઑસ્ય હાજતમંદ ચૂંઠ્ય, ડૂન્ય, મક્કાય, મકાયિ વાઠ, તોમલુ ઓટ, ક્વકર પૂત્ય, ઠૂલ બેતરિ હ્યથ તસુંદ ગરુ યિવાન તુ તસ પનુન્ય દોંદ્ય કાંગુર વનાન। તુ સુ ઓસ મુખતલિફ મહકમન મંજ યા હોકિમન બ્રોંહ કનિ રોટુ ગોમચુ તિંહજુ લ્વકચિ મ્વકચિ કામિ અંજરાવાન યા અંજરાવનુક વાદુ કરાન। કોમ અંદનુ પતુ ઑસ્ય તિમ બિચોર્ય તિ પનુનિ હુબુ તુ મકદૂર મૂજૂબ જિનસુ યા નકદી સત્ય ખ્વજસ ખ્વશ કરાન।

ખ્વજિ સોંબસ ઓસ અકોય નેચુવ યસ ઇકબાલ નાવ ઓસ। સુ જન ઓસ પેંજ્ય પાંઠ્ય યકબાલ હ્યથ આમુત। સુ કુન નેચુવ ઓસ ગાટુજારુ તુ તાલે કિન્ય પનુનિસ મૉલિસ માજિ દાહન ગોબરન બરાબર। પનુનિસુય મુલકસ મંજ થેંજ તોલીમ હોસિલ વેરિથ ઓસ તસ કથ તામ ન્યેબરિમિસ મુલકસ મંજ કુસતામ થોદ ઓહદુ મ્યૂલમુત તુ વ્બન્ય ઓસ સુ પનુન્ય શુર્ય બોંચ હ્યથ તેંત્ય રોજાન।

ખ્વજિ મહમદ શાબાન સોંબસ નિશ યિમ હાજતમંદ ગામવ પ્યથુ યિવાન ઑસ્ય તિમન ઓસ સુ પનુનિસ દેવાન ખાનસ મંજ બ્વન કનિ વગવિસ પ્યઠ બેહનાવાન તુ પાનુ ઓસ હ્યોર કુન મસનંદસ પ્યઠ તશરીફ થવાન। દિલસ મંજ તિંહદિ બાપથ હમદરદી આસનુ બાવજૂદ ઓસ તસ બિહિથ જિ ગ્રૂસતૂ ગર અવલિયા બાશદ લાયિકિ પતુજ

નેસ્ત। ગ્રૂસ હ્ય હરગાહ અવલિયા તિ આસિ તસુંજ જાય છિ પતજિ પ્યઠુય।

મહમદ શાબાનન ઓસ ચેનુન હ્યોતમુત જિ પેંત્યાસ્યન કેચન વેરિયન મંજ છુનુ શહરુય યોત નુ ગામન મંજ તિ હવા બદલુન હ્યોતમુત વ્બન્ય ઑસ્ય તસ નિશ ગામવ પ્યઠુ કમુય પહન સૉયિલ યિવાન તુ યિનુ વાલ્યવ મંજ તિ ઑસ્ય અકસર ખોલી અથવ યિવાન તુ યિહુંજ કોમ અંદાન તિ ઑસ તિમ તિ ઑસ્ય વનાન વેછુનાન વારયાહ મગર હેવાન દિવાન કમુય પહન। અથ અસનાહસ મંજ આવ ન્યેબરુ પ્યઠુ તસુંદ નેચુવ ઇકબાલ શુર્ય બોચ હ્યથ મૉલિસ માજિ નિશ પછ ખંડ ગુજારનુ ખોતર ગરુ। તોંમ્ય ઑસ્ય મૉલિસ માજિ આરામ વાતનાવનુ તુ તમિ ખોતુ જ્યાદ તિમન તંબલાવનુ બાપથ ન્યેબરુ પ્યઠુ કેહ ત્વતમુ તિ અંન્યમુત્ય। બિજલી હુંદ લછુલ યુસ ડુવનુ વિજિ ગરુદ ઓસ નુ તુલાન બેલિકિ ગરુદ ઓસ ચુહાન। તોવ ચ્વસુ પાનુ સરુદ રુજ્યથુય બતુ સ્યુન ગ્રકુનાવાન ઑસ। મછિ ગેર ચ્વસુ રેડિયો તુ ટેલિવિજનુચ કોમ તિ ઑસ દિવાન। તિંહદિ યિનુ પતુ કેંચન દ્વુહન રુદ મહમદ શાબાનનિ ગરિ કોફી ચુર્યગ્યુશ તુ યેલિ યિ ચિર્યગ્યુશ રછા હ્ય્યોવ તોંમ્ય બોવ નેચિવિસ પનુંચ પરેશોની। વોનુનસ “ગોબરયા! મૉલિસ હા છુય વ્બન્ય અથુ તંગ ગોમુત!” “ક્યાજિ-ગામવ પ્યઠુ છિના વ્બન્ય ડાલિ વાતાન?” ઇંકબાલન પ્રુછનસ, “ગામુક્ય રુદ્યા વ્બન્ય તિમય ગામુક્ય? રોજુહન તુ કિથુ પોઠ્ય? ચુ ઓસુખ તિમન અંકિસ બેયિસ નિશ સુપોરિશ કરાન તુ તિમન ઑસ કોમ અંદાન। મગર વ્બન્ય ક્યાજિ યિનય તિમ ચે નિશ? તિમ ગછન સ્યોદુય પનુનિ અલાકકિસ અસંબલી મેંબરસ નિશ. કૃસમતનિ કારુ છિ યિમ મેંબર અસંબલી મેંબર તિ જ્યાદુ ગોમી અલાકન હુંદી આસાન!” મહમદ શાબાનસ ચોલ વ્બશ નીરિથ।

तवय छुसय वनान जि यिम प्रॉन्य त्वतमु त्राव तु कांह नोव
त्वतमु रटुन।

“नोवुय त्वतमु हय रटन मगर अनन कति ?”

“स्व गैयि म्यॉन्य ज़िमवॉरी चु कर छ़वपु।”

महमद शाबानन वॅर छ़वपु मगर तस ऑस नु यि व्वमेद जि
तसुंद नेचुव ति मा करि छ़वपय। तॅम्य ओस बूजमुत जि छ़वपु गैयि
रवपु सुंज। मगर तसुंजि छ़वपि नय रुद त्रामुक म्वल ति।

ऑखुर आव सु द्वह येमि द्वह इकबालस अयाल ह्यथ वापस
नेरुन ओस। द्वहलि अकि बजि बॉग्य आयि अख टेकसी तिमन
हवॉयि जहाजुकिस अडस ताम निनु बापथ। इकबालन बॅर्य तथ
सूटकेस तु बैग। तसुंज आशेन्य ऑस पानस तु शुर्यन पान पॉरावान
जि इकबाल चाव देवानखानस मंज मॉलिस रवखसत हेनु बापथ।
तस ओस अथस केथ अख ल्वकुट डबु, देवानखानस मंज
ऑचिथुय वॅर तॅम्य बरस अँदुर्य किन्य हाँकल। तु ख्वजि सॉबस
ब्रोंहु कनि खूलनस यि डबु येमि मंजु ट्रांजिस्टर हिश क्वस ताम
मिशीन हिश द्रायि। “यि क्या सॉ छय ?” महमद शाबानन प्रुछनस।

“यहय गव नोव त्वतमु।” इकबालन वोनुनस।

“अथ क्या छु मै करुन ?” हॉरान गॉछिथ कोरनस महमद
शाबानन ब्याख सवाल।

“चे छय सिरिफ यि सुचन फिरुन्य तु हु बटुन दबावुन।
बाकुय सोरुय करि यि मिशीन पानय।”

“मै जन तोर नु फिकरी ?”

“बु तारय फिकरि।” इकबाल वोथ महमद शाबानस दर
जवाब। वुछ सॉ यि छे गैर अथ छि सिरिफ ऑठ नंबर दिथ। अख-
जु—पाँछ-दाह-वुह पंचाह-हथ तु पाँछ हथ। बॅनिम कुंज नचुनाँविथ

थवतन यथ चे ख्वश करी तथ नंबरस प्यठ सुचन। पतु दबावतन हु बटुन। दॅछिनि तरफु थपि किन्य नेरि तमि रकमुक नोट यथ नंबरस प्यठ सुचन ऑसुथ थॅवमुच तु यीचि लटि चु बटुन दबावख तीचि फिरि नेरि खेपि किन्य तमि रकमुक नोठ। थवतु योर कुन नज्जर। मै थॅव सुचन दाहन प्यठ व्वन्य छुय चे सिरिफ बटुन दबावुन तु खेपि किन्य नेरि पानय दाहन रवपयन हुंद नोठ।”

महमद शाबानन ह्यॉच यि खूच्य खूच्य बटनस प्यठ ऑंगुज थवुन्य ज़ि वॅम्य ताम ठोस देवानखानुक दरवाज़ु ज़ोर ज़ोर। अथु पथ रॅटिथ दिच महमद शाबानन क्रख-कुसू छुव ?

“बु छस।” यि ऑस महमद शाबानुन्य खानदारेन्य। “इकबाल सॉबस छे टेकसी प्रारान। न्वश तु शुर्य छि टेकसी मंज बिहिथ।”

इकबालन दिच गरि कुन नज्जर। जहाज़ु नेरनस ओस व्वन्य कमुय वख रूदमुत तु तिमन ओस दाह बाह किलू मीटर दूर इयरपोर्ट ति वातुन। बाँबरि मंजुय मुच्चरोव तॅम्य देवानखानुक दरवाज़ु। न्यॅबरु कनि ऑसुस मॉज प्रारान, तस सुत्य कोरुन नालुमोत तु कुनी टुख निथ ब्यूठ टेकसी मंज। महमद शाबान ति गव तिमन सत्य अँथ्य टेकसी मंज हवॉई अडस ताम। तिमन रवखसथ वॅरिथ येलि सु वापस गरु आव सु चाव स्योदुय देवानखानस मंज नोठ बनावनुचि मिशीनि कुन कमि ताम चिकु चावु सान वुछिथ ह्योतुन ख्वदायि सुंद नाव तु दबोवुन बटुन। येलि तॅम्य पॅज्ज्य पॉर्च्य खेपि मंजु नोठ नेरान वुछ तस फवजि ब्वकु मगर येलि सु अथस क्यथ रोटुन तस जन फुट्य कोर्च्य। यि पंदाहन रवपयन हुंद नोठ। युस नु आसानुय छु। तु युस नु आसानुय आसि सु किथु पॉर्च्य चलि बाज्जरस मंज। इकबालुन यि नोव त्वतमु चकि फंद ठेलय

द्रामुत। डेकस चॅन्डाह दिथ कजि महमद शाबानन इकबालस तीचु
लैकु यीचु शूबहानस।

मगर कसूर न ओस इकबालुन तु न तसुंजि मिशीनि हुंद।
कसूर ओस महमद शाबाननि खानदारिनि हुंद। तमि ऑस मिशिनि
सेथ ॲन्यमुच तु गिंदान गिंदान ऑसुन सुचन दाहन तु वुहन
मंजबाग वातनॉवमुच।

केंच्रस कालस पनुनिस कुसमतस प्यठ अफसूस करनु पतु
वोथ महमद शाबान थोद। दिलस मंज सूचुन ज़ि हरगाह तस यि
पंदाहन र्खपयन हुंद नोठ चलावुन तगि नु तेलि कुस ख्वजि छु सु?
यि जॉनिथ जि शहरस मंज ना वसि कॉन्सि यि नोठ। सु द्राव अमी
सातु गरि। औड सफर बसि मंज, औड टांगस मंज तु ओडाह
पॉदल तय कॅरिथ वोत सु दूर ॲकिस गामस मंज। पकान पकान
ओस हना थोकमुत ल्याहज़ा त्रॉवुन ॲकिस बोनि तल लर। अमी
सातु पोक अपॉर्य अख ग्रूस्ता तॅम्य ओस ज़ंगन हुंद येज़ारु वुठिथ
क्वठ्यव ह्योर खोरमुत। नंगु पानस ऑसुन कुरतनि रोस्तुय जंदु
सदुर्य नॉल्य त्रॉवमुच। फेक्यन प्यठ ऑसुस गोब अलुबॉन्य। तॅम्य
वॅर ख्वजि सॉबस सलाम। तु प्रुछनस सु क्या छु येत्यथ करान?

महमद शाबान वोथुस “हता बायि क्या वनय? ह्योर गाम
ताम ओसुम गछुन मगर बुडु आसनु म्वखु छुस नु ज्यादु पॅकिथ
हैकान। यस टांगस अथु छुस दिवान सु छुम ग्वडुन्यथुय प्रुछान ज़ि
फुटवोट छुयि। तु कुसमतनि कारु छु मै निश ल्वकटि खोतु ल्वकुट
पंदाहन हुंद नोठ।” पतु ब्रिजिस खंडस छ़वपु वॅरिथ वोन महमद
शाबानन ॲमिस ग्रीसितिस ऑजिज़ी सान। चै मा आसी यथ पंदाहन
हुंदिस नोटस फुटुवोट। मै नेरि हे हाजथ तु बु करुहाँय दायिखॉर।”

ग्रीस्य वॅर महमद शाबानस होरि ब्वन नजराह तु वोथुस,
“दायिखॉर गव पोजुय। मगर असि गछ्या कैह लारुन? पंदाहन
हुंदिस नोट्स दिमय च्वदाह र्वपयि। मन्जूर छुया?”

मन्जूर छुम। तावनस हय छुस लोगमुत करु क्या। महमद
शाबान वोथुस मिसकीन बुथि। मगर अँदर्य किन्य ओस ख्वश ज़ि
तॅम्य वॉज्य अॅमिस ग्रीस्यतिस ति बॉज्य युस पानस चालाख छु
जानान। पज्जर छु ग्रूस्तू गर अवलिया बाशद लायकि पतजी नेस्त!

ग्रीस्य थॅव अलबॉन्य पथर। सदरि हुंदि अॅदुरिमि चंदु मंजु
कोडुन बॅटवु जंदु। महमद शाबानस निश रोटुन पंदाहन र्वपुयन हुंद
नोठ। सु थोबुन बॅटवस मंज तोरु वॅडिन सतन सतन र्वपुयन हुंद्य
जु नोठ तु पिलनॉविन महमद शाबानस। अलबॉन्य लॅजुन नखस तु
द्यतुन कदम।

श्रधांजलि

प्रो० भूषणलाल कौल आॅस्य कॉशिरि तु हिंदी अद्बुक्य वेद्य महकिक
तु वेदवान। यिमन ओस कॉशिरि ज्बाँन्य हुंद चुक। जमिस मंज
जलायवतनी हुंदिस दोरस मंज लीख्य यिमव कॉशिरिस अदबस सुत्य
वाबस वारयाह तन्कीदी तु तहकीकी लेख, किताबन हुंद्या तबसर, तु
वारयाहन किताबन हुंद्या फोरवर्ड। यिमव लेछि कैह किताबु ति। यिमन
म्यूल “अरजथ” किताबि प्यठ जम्मू कश्मीर अकादमी हुंद यनाम।
आॅलिम आसनु अलाव आॅस्य यिम स्यठा जान वक्ता (orator)। यिम
आॅस्य वारयाहन जायन प्रवचन दिवान।

प्रो० कौला गयि 16 फरवरी 200 द्वह वस्वर्गवास। वाख-
परिवार तरफु छि आॅस्य तिमन श्रधांजलि पेश करान।

अफसानु

म्यंच

रतन लाल शान्त

“म्वंडु दार कौड ढोयो....”

अमि व्वहवुनुक दोयिम मिसरु व्यवनुक जोरुरथुय पेयोव नु
मै।यि बूजिथुय पेयेयि बनु तु जोल दड दड करान मै ब्रोंठ कुन
वॉतिथ।

तिंहजन हेरन हुंद खसुन-वसुन ऑस्य अँस्य पननि लरि
अंदर ति बूजिथ ह्यकान।जाँहय खसोव वसोव कांह तु मै ओस
बासान सानि कॉनी हुंद नैर्य कूट अलान।

“तुलू थवू प्वटॉज गुति प्यठ जल। पतुहा लगी वॉर्फ्यू।”
लॅंच किज ह्यथ तु माटस प्यठ खडा रुजिथ वोन जॅल्य। सु ओस
म्वंडु दारनु खॉतरु तयार।

सकूल ऑसिख तमि द्वुह द्वयी बजि बंद कॉर्य मुत्य। गरु
यिवान ऑस मै दृशवुनी चेनुवन दिच्चमुच।

“हयो रातुक म्वंडु हा दॉरिव मै।”

मै ओस पननि जायि हिसाब कोरमुत। बु म्वकलावु पनुन
बाज तु अदु लॅग्यतन वॉर्फ्यू। लूख ऑस्य गरन कुन तेज़ तेज़
पकान। टांगु ऑस्य ग्वडय बंद गॉमुत्य। मैङ्ज्य ओस कांह सयकला
पकान। सडक ऑस खॉली गछान।

जलुन्य मॉज फ्रच्च द्यद द्रायि नेचिविस पतय क्रकु दिवान।

“यिछ वॉडुया अँम्य ननु दूलन कल युथ डुल गॉयोख
हेरन.....यिम वॉम्य दितिय पॉन्सु...वॉम्यसू ओसुख आवनि
गोमुत ?“यि वॉनिथ त्रॉव तमि मेकुन दोलु नज़र।

“हृदय काकुनि ज़नानि.... पतु हय वनय मोजी सोरुय।”
ज़ॅल्य दिच़ अते प्यठु क्रख तु दोर्यव लॅठ्य किजि पतय यथ
मै ठिल ऑस कॅडमुच।

“ब्लो मुठ कडू। ऑस्य ख्यमोयि ना।” हृदय काकनि
ज़नानि हुंद बूजिथ ह्यॅच बनन जॅलिस चंदन दूंछ दिन्य।

“नालि छुय दज़। म्वकल्योख हा नना!” ज़ॅल्य दिच़ तती
प्यठु क्रख। ग्वडु मै कुन पतु वोनुन जॅलिस कुन आजिज्जी सान।

“मॉल्य सुंद मरुन हा द्युतनय नु। मे ति ऑस ना बांबुर।”

“वन्योमय ना पथ पहन रोज़ू वदनी। कैच आसिहेथस
रोटमुत।” बनन वोनुस शरारतु सान।

मै छु कालुक बतु याद। मै दोप अँम्य कोर टडु। बु दोर्योस
वुछिनि, मै लोग खूंत। न्यठस द्रायि रतु फमवार। बु गोस तती
बिहिथ। सडकि ऑस म्यॅच ज्यादु कनि कम। मै सौबुर होछ म्यॅच तु
त्रॉवम ज़खमस।

“मुथुर करसू जल जल!” जोल आव दवान मै निश। मै
रोट न्यठ म्वछि मंज चीरु कोब वॅडिथ लंगान लंगान गोस लबि
कुन मुथुर करनि। “म्योन बाज छुवु पीरस हवालु।” वॅनिथ त्रॉव
मैप्वटॉज पथर।

खबर फ्रीच देदि कपॉर्य पेयि नज़र। तमि द्युत दारि किन्य
म्यानि माजि आलव। “अरंदेती! वलॉय औनुनय हय येम्य राबु
रंदकन पोग,” पतु वोनुन मै कुन ल्वती-“चे जान।”

म्यॉन्य मॉज आयि वछ चेटान तु बु न्यूनस पॉजामु गंडुनय
लिथुवान। सडकि लॅज खून रुख।

“‘યેલિ નુ ગંડુ રોટથન! ફુટરુસ બ્યાખ ન્યઠ તુ અંતી બેહિ કરારુ!’’ પતુ લેજ જેલિસ છાંડુનિ—“અંટ્ચ અંટ્ચ હા વેંડુથસ જલ્યા! લેંજિયા હેલિસ ગૂલ્ય.... રતુ યોંશ્ય કોરથન નનુ બિચોર... ”

વેંફ્ક્યૂ છ્વપિ મંજ ફુચ દેદિ હુંજુ ક્રેક.... બનુન્ય મૉજ તુ કેંહ મહલુ વૉલ્ય દ્રાયિ દાર્યવં કિન્ય | બનુ ચોલ મકાનુ ડબવ ત૱લ્ય ત૱લ્ય તુ સાનિ આંગનબરુ કિન્ય હ્યુંચુન ન્યફ.... |

વન્ય આંસ સાંડખ ખોલી તુ ખામોશ |

અંતી ગેંયિ ક્રખ તુ લુકન હુંજુ દવુ દવ | મ્યાનિ માજિ થેંવ્ય દાર્યન અંદરુ તોર્ય તુ હોંકલુ | દગ લલુવાનુય વછોસ બુ વુછિનિ તુ પ્યઠય વોલનમ કલસ પ્રથ જિ ચુ કોત વોથુખ ?

સાનિ ગરુક્ય સારી બૉચ આસ્ય ચુરુન્યવ તુ શીશવ મ૱જ્ય વુછાન | બુ કોત બેહમુહા ?

લુક જમાથા આયિ ચલાન તુ ગયિ | પતુ ગયિ છ્વપુ અંતી ગેંયિ દૂરિ વદન ક્રકુ—વોય મૉજય.... મૂદુસ હોય.... !

અખ જોન ઓસ સાયકલ પકુનાવાન | પતુ કનિ ઓસુસ કૈરિયરસ પ્યઠ અડ વર નફર કુસ તામ યેમિસ ખ્વરસ રથ પશપાન ઓસ | સુય ઓસ ક્રકુ દિવાન |

ફુચ દેદ દ્રાયિ દારિ કિન્ય | તમિ આસિહે સાયકલ વોલ પ્રજુનોવમુત | તિક્યાજિ સુ ઠહરયવ | તસ ઓસ પોંડેલ્ય લેંમ્ય લેંમ્ય ફ્રખ ખોતમુત |

“‘ગવડુ છસ બિચોરિસ ગૂલ્ય લેંજમુચ.... મૈ દોપ.... ’’ સાયકલ વૉલ્ય વોન ફરુચ દેદિ |

અંતી દ્રાવ શી વેંરિથ જલુ કુની દવિ તુ સાયકલસ છુનિન પૅત્ય કિન્ય થફ | નતુ ઓસ બાસાન છ્વકુલદ નફરસ યિયિ ગશ તુ સુ યિયિ વુન્ય નતુ વુન્ય પથર લાયિનુ | સુ ઓસ ચ્રંગ દુનાન તુ સાયકલ વૉલિસ વનાન પખ તુ વન્ય |

“मोजी यि हय छु हदय काख। बु करय अॅमिस गु ताम
थफ।”

“अचू अंदर!” फरुच देदि वैरुस गगराय।

“वैरिन दि थफ! मे छु वापस यपॉरी युन। बु अनन
सायकलस प्यठ दैस्ती।”

फ्रुच द्यद चायि अंदर...सोन नैर्यकूट ह्योतुन हिलुन। स्व
आसिहे दवान दवान हेरि वैछमुच। वुछान वुछान गैयि सयकलस
ब्रोंठु कनि खडा। तमि ओस प्यालस क्यथ द्वूद वोलमुत। अकि अथु
लोगुन प्यालु ज़खमी नफरस चॉटिस। बैयि अथु तैम्य सुंद कलु
रंटिथ।

“दैस्ती गोयि हज बेजार....सवाब छुय मटि तु
वातनावुन.....जैलिस वरैय ओय ना कांह बोजनु।” फ्रुच देदि
ऑस्य नकुवॉर्य हुनेमुत्य।

सयकल वॉल्य दिच्च च्वपॉर्य नज्जर। कुनि ओस नु कांह।
तस गैयि गलि ज्यव दूरि गयि पुलसुच शुरिन्य तु बूट पकुनुच
आवाज़। सयकल वॉल्य ह्योत कदम ह्युन तु लमुन। फआरुच द्यद ति
चायि जल अंदर। पतय चाव जौल मगर अडुवी बरु रुद वुछान।

“वन्य कथू लोगुख अंती दरु।” वैनिथ ह्यैच फ्रुच देदि दौर
बंद करुन्य। बंद करान करान वोनुन जन तु पानस सुती।

“गूल्य चलेयि। अदु किहो न गछिहे। ख्वरस लोगुस। अदु
क्या गछिहेस? अॅमिस अॅकिस ति जन लोग, पतु क्या गव।”

मे बूज यि...खबर म्यानि माजि बोज्योवा...सिरिफ छुम
युतुय याद ज़ि तमि कर्यायि ख्रटाख वैरिथ दौर बंद तु मे कजेयन
दुदरु चपाथ। बु गैयोस हय बुंग ह्युव रुजिथ। खबर यि ओसा मे
ऑद्युक मार बकाया किनु फरुच देदि हुंजि कथि दिचुस जीर।

न्यॅबरु ओस पुलसु सडकि लोरि टास लायान तु अँदरु
ऑस्य अँस्य सॉरी बॉच कलु ब्न कुन छुनिथ खबर क्या सोंचान।

जलिस आसिहे शलख प्यवान। ब्रु ओसुस मुदय गॅंडिथ
वुछान। सोन नोर्य कूट ओस हिलान।

“बूज्जथा ? तमि द्वहु हा ?” माजि हुंजि चपॉच सुत्य गयोम नु
क्रुचि क्रुच ति मगर चानि शलकुचि चंजि आसु मै ति चमि तँरिथ
गछान... ब्रु ओसुस ना यपारि सोरुय च्यतरान.... तु व्यतरान... मै
ति आसुहान लाहु खचुमचु... ब्रु वोथुस जलु सॉबस। क्याहताम
जिकिर ओस वोथमुत।

जलु सॉबन वाहरावि जङ्गु म्यानि न्वशि ओन ब्याख
तँकियि तु पिलनोवनस। सु थोवनस ख्वनुवटस तल। सु ओस मुदय
गॅंडिथ म्यॉनिस ख्वरस कुन वुछान। कलु ब्न कुन छुनिथ। रेछ्य
खॅंड्य वोथ जन तु पानस सुत्य बोलान ओस।—

“त्रुनमतुक वंदु कौताह कुडुर ओस.... असि ऑस देदि
हुंज सॉरुय व्वमेद त्रॉवमुच। पॅत्यमि गरि मुचुराव्यन अँछ...।” वनान
वनान गव जलु सॉबस जन हायि रंग बुथिस। मुनि फॅल्य गयस रोडु
पॅल्य बै जुव..... “युथ ना द्वशवुन्य लर्यन कुलुफ द्युन मशी
जांह... नजर नजर ऑसिज्यख दिवान”.... बस यी वननु खॅंतरु
जन ओसुन जुव म्वचि मंज रोटमुत।”

मै छे नु खबरुय भ, करु प्यठु ओसुस वुठ चापान तु अथु
मूरान फ्रुच देदि हुंद मरुन बूज्जिथ ति ओसुस नु वॅशीरि तरनस
ब्वहर्योमुत। तमि वैरियि।

सु ओस म्यॉनिस ख्वरस कुन मुदय गॅंडिथ लगातार बोलान
जन तु ल्वति ल्वति सबख दॅर्रावान ओस।

“चै कपॉर्य सोज्जुहाय शेछ ? पय पताह ओसमु कैह ?”

“मे ओसा ?” दप्योम वनस त्रैन च्वन वॅरियन कथ यिरुवुनि
नावि ओसुस बानु ठेलु ह्यथ डेर डेर फेरान। मगर सम्योमुय नु तस
कैह वननुस र्खय। तसुंजन अँछन रबि ख्वड वुछिथ वॅरुम वुठन
प्यठ असुनुच छाय अनुनुच स्यठाह कूशिश। वोनमस—

“बूज्जथा जलु सॉबा! येति नु कलस प्यठ नॅर्य कूट्य न
ख्वरन तल म्यॅच्य !”

वॅनिथ त्रोव मे ज़ोर असुन.

मगर सु ओस सॉंजीदु। कमि कशाल्लु वॅर्डिन यिम लफुज्ज
चोर दहानु—

म्यॅच्य ? आ तति छे व्वन्य ज्यादय वोफूर....सडकि
ना...सडख छे बराबर बुलवा रोड बनेमुच। व्वं गव बुथिस प्यठ छिस
शितुल्य आख ज़ु....तथ क्या बन्यस ?”

शितुल्य आख ज़ु ? बु ओसुस अंदाज़य करान जि तॅम्य
वॅर्ड कथि गेन्य—“चानि तु बंसी नि लरिहुंद्य मेचि बॅन्य ज़ु
। वॅरियि पथ वॅरियि ब्वन ब्वन वसान....तिमुन्य प्यठ छि व्वन्य
म्यॅन्य....यिम हा परवेज़ अहमदुन्य तु अलताफुन्य शुर्य गिंदान... ”

वनान वनान तुज तॅम्य नज़र तु तालवस प्यठ नचुवुनिस
पंखस प्यठ ठँहराँवुन। पंखु ओस वारयाह कालु प्यठु ओरु योर गरुम
हवा सॉबुरावान तु ब्वन असि प्यठ छकान।

(यि अफसानु छु ‘छ्यन’ अफसानु सोम्बरोनि मंजु चारनु आमुत यथ
साहित्य अकादमी हुंद यनाम छु म्यूलमुत)

अफसानु

हरदु वाव

रूप कृष्ण भट

अज्ज ओस सुबु प्यठय आसमान चॉरिथ जन। तापु जुच्च ति ऑस नु
 प्यॅमुच़। वावु रिंगाह ऑस सुबु प्यठय चलान। बन्य युथुय दिगर
 ह्युव वोत, वावस लेंज तीज्जी हिश। ज्ञॅनु द्यद वेंछ कॉनी प्यठु ब्वन तु
 बीठ ब्रांदस पनुनिस प्यठ असमानस कुन वुछनि। दानि ओस चेपि,
 तस लेंज फिकिर हिश ज़ि हरगाह वाव तेज्योव तु रुद लोगुन तेलि
 क्याह बनि। ज्ञॅनु द्यद ऑस वावस सख खोचान, सु ति हरदु
 वावस। हरदु वाव छु मिनटस मंज जंगली नारुक्य पॉठ्य फॉलान तु
 फसलस, कुल्यन कठ्यन, जायन क्यो इनसानन लुरपार करान।
 अख नज़र ऑस असमानस कुन करान तु अख नज़र खलस कुन।
 खल ओस वुनि खॉली। सोरुय दानि ओस वुनि डलसुय मंज। स्व
 गयि बेकरार हिश। यि ओस तस बोड ऑब स्व ऑस यकदम
 व्यसरान। मगर करि हे क्याह तस ओस पुठय गुदरिथ आमुत, दपान
 येस्य बॅनिथ यियि सुय ज्ञानि। अँथ्य सोंचस ऑस ज़ि तस पैयि
 आंगनु अपारि सेदि स्योद वेशि मालि हुंजि जायि कुन नज़र। तस
 जन लेंज वॉलिजि कुनी थफ। दानि क्यो खल मॅठिस। यैलि यैलि
 ति तस अथ जायि कुन नज़र ऑस प्यवान, तस ऑस्य अमि जायि
 हंद्य बंद दारि दरवाज़ु खेनि जन यिवान। देंछुन अथु थोवुन बुथ्य
 लबि दिथ तु बीठ सॅजीदुगी सान वेशिमालि हुंदिस दरवाज़स वुछनि।
 दरवाज़ु हंगस्स न्यॅबरिमि तरफु ऑस ज़लुर्य ज्ञॅज लेंजमुच़ तु बॅनिमि
 तरफु दासस सफेद ह्याडर हिव्य पॅट्यमुत्य। हॉकलि ओस जंग
 लोगमुत तु लेंकरि दरवाज़स हैरु प्यठु ब्वन ताम ओस जन तु मैचि

લિવુન ખોતમુત | અમિ જાયિ હુંજ ખસતુ હાલથ આંસ ટાકારુ પૉર્ચ્ય
હોવિથ દિવાન જિ યિ છે વારયાહ કાલુ પ્યઠુ બોચ્ચવ વર્ણ્ય |

જોનુ દેદિ ત્રોવ વ્વશા તુ ગેયિ કમન તામ ગવતન | તસ ગેયિ
વેશિમાલિ હુંજુ ક્રકુ કનન, “હતા હતા યિ કડખા દરવાજુ ટંગુ,
અથ કથૂ છુખ સવારિ ખોતમુત | ચે બની ના બેયિ કુનિ જાયિ ગિંદુન
ઓર યોર યિથ છુખ અંથ્ય દરવાજસ નોલ્ય ગછાન |” વેશિમાલ
આંસ યિમુ ક્રકુ પોશિનિસ લ્વકટિસ નેચિવિસ આશૂહસ દિવાન
આસાન | મગર મજાલ ઓસા અશૂહસ કયા ગછિષે યિમવ ક્રકવ
સૃત્ય કાંહ અસર | સુ ઓસ જ્યાદય ખેંહલાન તુ દરવાજસ કુરકુચ
મુહુલ બનાવાન | વેશિમાલ આંસ અથસ કયથ લૂર તુલાન ત, તસ
લાર કરાન | આશૂ ઓસ દવ તુલાન તુ આંગનુકિસ ડૂન્ય કુલિસ
નિશ વાતાન | પનુ વેંથરન કુન ઓસ આંખિથુય પિલવ કરાન |
વેશિમાલિ આંસ જ્યાદય રેછે વથાન | સ્વ આંસ બારવ દિવાન |
“વન્ય આખા ડૂન્ય કુલિસ કુન વલનુ | નતુ છા બા મહલુક્ય શુર્ય
કમ કેંહ | તિમન બેંડ બલાય તિમવ છાબા અથ અખ ડૂના
જુરનોવમુત |યાં ગેંછ્ય અદુ ચેંટ્ય ગછુન્ય | ઓર યોર, યિથ છિ અંથ્ય
ડૂન્ય કુલિસ વલનુ યિવાન |” જોન, દેદિ ત્રોવ જ્યૂઠ વ્વશા | શાયદ
આંસ સોંચાન જિ દરવાજુ તિ છુ અંતી તુ ડૂન્ય કુલ તિ મગર
વેશિમાલુય નુ કુનિ બૂદ | સ્વ નિયિ જન શુર્ય બોચ્ચ દ્વાથ હરદુ વાવન
પાનસ સત્ય ડુવિથ | અમા કોત સના ગેયિ તિમ સોંરી વેશિમાલ, સરવુ
જુવ, પોશિ, રાની, પિચિ તુ આશૂ ?

જોનુ દેદિ જન લેંગ્ય બંબર સ્વ વેંછ બ્રાંદુ પ્યઠુ થોદ તુ ગેયિ
વેશિમાલિ હુંદિસ આંગનસ મંજ્ઞ | અતિ લેંજ આંગનસ ઓર યોર કરનિ
તુ આંખુર આયિ તુ બીઠ ડૂન્ય કુલિસ તલુ કનિ | બેયિ અથ જાયિ
કુન મુદય ગાંડિથ | તસ પેયિ પનુન્ય પ્રોન્ય દ્વાહ યાદ યોલિ સ્વ અથ
આંગનસ મંજ્ઞ માહરોન્ય બેનિથ આયાયિ તુ ગ્વડુ ખાર્યાયખ સરવુ

जुवनिस मकानस मंज। खालु रॉथरस ऑस तोताम खामुय जाय
ल्याहज्ञा अॅनिख ऊर्य प्यठ। खालु रॉथर तु सरवु जुव ऑस्य
ल्वकचारक्य यार। यिकुवटु बडेमुत्य, पलेमुत्य तु वुमरि अख ऑकिस
हमसायि रुद्य मुत्य। जँनु देदि ज़ायि ज़िट्य बागि कोरि जोरा तु
तिमन पतु गुलाम अहमद। वेशिमालि ऑस ज़िठ कूर स्वनु बटन्य तु
तमि पतु पोशकर नाथ। गुलाम अहमद तु पोशकर नाथ ति ऑस्य
लग बग अकी वाँसि। ल्याहज्ञा पकुनोव यिमव ति पनुन्यन माल्यन
हुंद रिशतु ब्रवंह कुन। द्वशवय ऑस्य हमसाय गामुकिस स्कूलस
मंज परान येलि पतु अचानक खाल रॉथर मैरिथ गव तु जँनु देदि
त्रावनाव्याव गुलाम अहमद पड़ौय मगर सरवु जुवन मोनुस नु। तँम्य
करनावनोव सु ति पोशस सुत्य मैट्रिक पास। तु द्वशवय लॅग्य अकी
वैरियि माशटर। अमि दूहु मनाव्योव गॉम्य गामन जेशनु। यिम ऑस्य
अॅथ्य गामस मंज ग्वडुनिक्य मुलॉजिम। जँनु देयद हेकि हे नु सरवु
जुवस पॅज्य पॉठ्य हूरिथ। गुलाम अहमदुन नेथुर ति कोर सरवु जुव
नुय। पोशस ति आव खांदर करनु। द्वशवुनिय ज़ायि शुर्य मुर्य ति
सुत्य सुतिय। तथ दमस ताम ओस सोरुय ठीख ठाक चलान येलि
अचानक पॉठ्य बदलुय आबा दैरियावस वोथ। ल्याहजु मुलाहजु
रोव बॉय बंदुत गव खतुम हरदु वावन अॅन्य सॉरुय रेश्य वॉर गेरस
मंज व्वजुल्य तु नील्य वार खेत्य तु वावु तूफानन कोर सॉरिसुय
तलुक प्यठ। अॅड्य लॅग्य लार तु अॅड्य दार। गरन हुंद्य गरु गैयि
वुजारु। कमु मंदोरि गैयि खॉली। इनसान नियि वावन पानस सुत्य
डुविथ तु त्रॉविन बालु अपारि। यि ओस नु वाव बैलिकि वैहरि
इजहाल।

जँनु देदि हय चलि हे तु तिमन तबलीग वाल्यन करिहे समु
सोतुर, यिम गामु गामु तु शहरु शहरु गैछिथ वारयाह कालु प्यठु यि
ज़हर फॉलावान ऑस्य तु मैशीदन क्यो असतानन मंज वाज पॅर्य

पैर्य मजहबकिस नावस प्यठ लूकन हुंद्य जज्बाथ मजरुह करान ऑस्य। यूत काल अँदुर्य अँदर्य गगुर पॅट तु न्यॅबुर्य युस अपज्जुय सोथुर ह्युव बोज्जनु ओस यिवान सु गव अकी दकु सुत्य छलि छलि।

तनु ऑस ज्ञॉनु द्यद ज्यादय अथ जायि कुन अँछ दरु वेशिमालि हुंदिस आंगनस मंज गुजारान यनु सलाम पीरन्य रेशीदन वोनुस जि सरवु जुव गव जेमि तापु बुज्य तु वेशिमाल छे फॉतिरु सुंद्य पॉठ्य गरु गरु फेरान तु वति पकुवुन्यन गरुच खबर अतर प्रुछान आसान तु पोशि छु पनुन अयाल ह्यथ कति ताम खुमस मंज रोज्जान। मथ ओसुस गछान जि काव लॉगिथ गछिहे वुफ तुलिथ तु वेशिमालि निश वातिहे। वारयाहि लटि वन्योन गुलाम अहमदस जि पोशस हेतु खबर मगर सु ओसुस अकोय जवाब दिवान जि काख गछन नाराज्ज तु दिन सज्जा।

ज्ञॉनु द्यद ऑस ऋन तु त्रुवहन गॉमुच बुथ ओसुस कालु तमुन ह्युव गोमुत। अँछ आसस अँदरेमचु। कसाबु लोंचि सुत्य याम ओश ह्योतुन वथरावुन नसीमुनि क्रेकि सुत्य गेंयस दुनन हिश “हये मॉजी चु किहे छख अथ बटु आंगनस मंज करान ? तलय व्लु ह्योर खस !” नसीमस ओस नु ज्ञॉनु देदि हुंद यिथुकेन्य आँतु गछुन ख्वश करान। स्व ऑस तस अथ कथि प्यठ गरि गरि बुथ ख्यवान। मगर स्व दिज्जि हे दब पानस ज्ञॉनु देदि ओसुस नु कैह वेचान। वेचिहेस ति क्याह ? तस ओस अथ आंगनस सुत्य पंचाहन वॅरियन हुंद लगाव। तस कति मशि हे यि आंगुन। नसीम, ऑस अथ प्यठ पनुनिस खांदारस बार बार पामु दिवान तु दज्जान दज्जान ऑसुस वनान खबर माजि क्याह छु अथ बटु आंगनस मंज अँतलास वाहरॉविथ आसान। गरि छे नु टिकानुय। अनकथ छे ऊर्य वातान। गुलाम अहमदस ऑस नु नसीमुन्य गलथ बयॉनी ख्वश करान मगर वनान ति ओसुस नु कैह मगर खबर अज्ज कति अँन्य

તॐ्य ह्यमथु शायद मा आस माजि हुंद हाल वुछिथ जानि मनस प्यठ। सु वोथ खेंशमु सान खानदारिनि कुन “नसीमा बकवास कर बंदु चे छुय नु कथ करनुक तॅमीजुय। चे क्या पताह छय यि आंगुन क्या छु सानि बापथ। यि छु नु बटु आंगुन बॅलिकि म्योन ल्वकचारु देदि हुंदि यावनुक बहार छु अँथ्य आंगनस मंज बरजसतु गोमुत। यि छु सानि बॉय बरादरी हुंद गवाह। सोन पथ कालु सोन तॉरीख। चु क्याह ज्ञानख अमिच कदुर? गवडु छुवा त्वहि शहरुक्यन पताह तहजीब तमदुन क्याह गव? बॉय बरादरी क्याह गैयि? तोह्य छिव फितिनल। सारी फसादुक्य जडु अँजिकि फसादुक्य जड ति छिव तोह्यी। असि गामु क्यन छु प्यतरुन प्यवान।”गुलाम अहमदस ज़न गव अज़ वैरियि वादुक गंड येलु। सोरुय बोस लोचरोवुन। मगर नॅसीमु ति कति हेयिहे पोत तस लोग ज्यादय तॉश। तु वॅछुस शरारतु सान “त्वहि छुव, माजि पोतरन बटु तसरुप गोमुत। खबर चु कथ प्यठ छुख यूत वोलान। मै क्याह वोन यूत। अज़ नु बोय बॉयिस प्रुछानु अदु छे नु हमसायि सुङ्ज कथुय। सु ति गौर दीनुक बटु। “नसीमा बकवास कर बंद। मै मु करनाव ज्यादु कथु। वुछुथ ना पनुन्यव हमदीनव क्याह सलूक कोर असि सुत्य। अमु मामुन्य बिलु वॅरुख गॉबुय। सुलु गाडुन्यन न्वशन कोर्यन क्या हशर कोरुख। सलाम हॉज मोरुख हून्य सुंद्य पॉठ्य चुवैतिस प्यठ। तुल कर छँवपु पानस।”

नसीमस गव शायद पननि गलती हुंद ऐहसास। स्व द्रायि मंडवु मंजु तीज़ी सान न्यबर। ल्वकुट नैचुव इमरान दोर्योस पतु पतय। तॐ्य प्रुछुस, “मॉजी बटु क्या गव बटु?” बटु नाव बूजिथ आयि स्व बैयि तॉशस लायिनु। स्व वॅछुस शरारतु सान “बटु हसॉ गव पानस क्युत त्रटु। युस हरदु वावन पानस सुत्य डुविथ न्युव। चोल तु गोल, मगर असि रुद तोति प्यतरुन।”

अफसानु

अछि दॉर

अमर मालमूही

देदि वारयाहन दूहन फाकु फरि वुछिथ आव अँकिस हमसॉय बायि
आर तु तमि दिचुनस दँज़ म्वठाह अख। यि दँज़ म्वठ वैर तमि
साफ तु लॉजिन लोजि मंज़ रनुन्य। हाकु तुल्य जु चोर तु नून हवावा
ति त्रोवनस ऊर्य। अथ गॅयि खेचुर तयार। अमिकि मुशकु सृत्य
ह्यॉचनस वारय ब्वछि लगुन्य तु युथुय बानस फिरुन न्यॉबुर्य दिच़
वैम्यताम जूग्य आवाज - “अलख निरनजन”। तमि तुल खेचरि
बानु अथस मंज़ द्रायि न्यबर। सु ओस अख रंबुवुन तु तीजुवान
जूग्य – तॅम्य नियि सॉरुय खेचर मिनटस मंज़ ख्यथ तु अथ प्यठ
यड बैरिथ त्रेश च्यथ दिच़ जूग्य तस कुन नज्जर तु स्व पैयस पादन।
जूग्यिस आव असुन ह्युव तु जोलि मंज़ अथु त्रॉविथ कॅडुन अख
ल्वकुट म्वकुट शूबिदार तु स्वन्दर अछि दॉर-यि दिचुन देदि तु पानु
द्राव खबर कोर कुन!

अछि दॉर! अथस मंज़ रॅटिथुय गव तस दिल शाद तु
सॉरुय ब्वछि गॅयस खत्तम। मगर यि क्या-! वुछान वुछान लॅज
अछि दॉर बडनि-देद गॅयि हॉरान -अछि दॉर गॅयि बडान तु वुछान
वुछानुय बनेयि जानदार ल्वकुट कोरिहना हना हॉरान, हना परेशान,
हना खूचिथ तु हना ख्वश सपदिथ रूज़ देद अछि दारि अँछ फिर्य
फिर्य वुछान। क्वकरन दिच़ बांग तु तमि बूज अछि दारि हुंज़।

“देदी ! ”

देदि वुछ तस बुन।

“ દેવી - બુ છસય ચે કૂર।” તમિ વોન તુ અસાન અસાન લેંગ તસ મ્વખસ પોશ હરનિ। રંગ રંગ કુસમુ કુસમુ શૂબ્દિદાર તુ સ્વંદર પોશ। દેદિ હુંજ પહર ગેંધિ મુશુક સ્રોત્ય।

“દેવી - ” અછિ દારિ વોનુસ “ચોંચ્ય સૉરુય ગેરીબી ગછિ વચ્ચ્ય દૂર। વથ થોડ તુ નિ બાજર યિમ પોશ કુનનુ ખોતર।”

દેદિ તોગ નુ કિંફી બોજુન। તમિ તુલ્ય પોશ ફોતિસ મંજ તુ ગેંધિ બાજર કુનુનિ। લુખ ગેંધિ યિમ નેરલ તુ મુશકુદાર પોશ વુછિથ હોંરાન। વુછાન વુછાન મ્વકલ્યોવ તસ સોરુય પોશિ ફોત।

હનિ હનિ ગેંધિ દેદિ હુંદ્યન પોશન હુંજ મશહૂરી સૉરિસુય। તિક્યાજિ યિમ પોશ ઓસ્ય નુ સ્વંદર તુ શૂબ્દિદાર્ય યોત્ય બેલિકિ ઓસ્ય ગરમુ ચંજન મંજ વારયાહન દ્વારન તાજુ રોજાન તુ હોખિથ તિ ઓસુખ નુ મુશુક સોરાન। વચ્ચ્ય ઓસ નુ દેદ પહરિ મંજ રોજાન બેલિકિ ઓસ તમિ અખ લ્વકુટ મકાનુ તિ બનોવમુત। અછિ દારિ ઓસ તસ કોંસિ કેહ વનુનસ ગવડય ઠાખ કોરમુત તુ અમિ કિન્ય ઓસ નુ સ્વ કાંસિ કેહ વનાન।

દેદ ગેંધિ મંગ બડનસ સુત્ય અકિ તરફુ પોશન હુંદ મ્વલ બડાવાન તુ બૈયિ તરફુ અછિદોર જ્યાદ ખોતુ જ્યાદ અસનાવનુચ કૂશિશ કરાન, યુથ તસ જ્યાદ ખોતુ જ્યાદ પોશ હરહન તુ દેદ હેકિહે સારિનુય હુંજ ન સોરવુન્ય મંગ પૂર કેરિથ। અકિ દ્વાર વોન તસ અછિદારિ “દેવી-અગર ચુ જ્યાદ લાલુચ કરખ તોલિ અસુનુ બુ જાંહ।” દેદિ વોનુસ, “અસુન છેય કૂરી પાનસ તામ। બુ અસુનાવથ ચુ રંગ રંગ મજુદાર કથુ વેન્ય વેન્ય। યુથ ચે ગુતુલ્ય પોશ હરનય।”

“મગર યિ મા ગવ જાન।” અછિ દારિ વોનુસ।

“જાન ક્યાજિ ગવ નુ। બુ બનાવુ રાજુ મહલ ખોતુ બેંડ મંદોર। કોંફી દવલથ કરુ જમા તુ પતુ કરય બુ ચે કાંસિ દીવ લૂકુ કિસ રાજકુમારસ સુત્ય ખાંદર।” અછિદોર લેંજ અસનિ તુ અસાન

असान “देदी-बस। वन्य छुय चे स्पठाह। गछ यि म्वखतु फोल कुन सतन लछन म्वहरन तु राजु मंदोर बनाव।” “गव चे छुय वदनु सुत्य अशि बजायि म्वखतु हरान।” देदि वोनुस मगर अछिदारि द्युतुस नु जवाब। स्व लैंज असनि तु पोश गॉस हरान।

वुछान वुछान बनेयि देद शहरुच बॅड रॅयीस तु लुख लैंग्य अॅमिस मुतलक कथु करनि। स्व लैंज अछिदारि असनावु बजायि वदनावनुच कूशिश करनि, मगर अछि दौर रुज फकत असान। यपॉर्य येलि राज्जस पनुन्यव जोसूसव देदि मुतलक वोन, तॅम्य अनुनॉव स्व दरबारस मंज तु प्रुछनस ज़ि तमि किथु ऑस यीच दवलथ प्रॉवमुच। येलि तमि कांह तसली बोरुत जवाब द्युतुस नु तस आव राजु सुंदि हुकमु रजु गंड करनु तु राज्जन वोनुस, “पोज़ पोज़ वन यि दवलथ कति अॅनिथ। अगर चु पोज़ वनख नु चु यिख फहि दिनु तु चोन सोरुय जादाद सपदि ज़बुत।”

येलि बुजि मोथ ब्रोंह कनि बास्याव तमि वोन तस अछि दारि मुतलक। “राजु मै छि कूर अख यस असनु सुत्य पोश तु वदनु सुत्य म्वखतु हरान छे। यि सोरुय जादाद बन्योव मै कैह म्वखतु पॅल्य कुनिथ यिम तस बाजे अछव मंजु हरेयि।”

यि बूजिथ गव राजु ख्वश। तॅम्य अनुनॉव कुटवालस अथि अछि दौर। तस द्युत राज्जन वदनुक हुकुम तु स्व लैंज असनि। तमि ओस त्यूत ज़ि स्व सॉरुय जाय आयि पोशव सुत्य बॅरिथ। मगर राज्जस ऑस नु पोशन सुत्य कांह दिलचस्पी। तॅम्य वॅर पोशन लतु मांडय तु त्राव्यन अछि दारि थापरि जु चोर तु स्व लैंज वदनि। मगर यि ओस नु म्वखतु यि ओस ओश। फकत ओश। सॉरी गॅयि हॉरान तु राज्जन द्युत देदि फहि दिनुक होकुम तिक्याज़ि तमि ओस अपुज वोनमुत।

હોકમસ હ્યોત વુટવાલવ તૉમીલ કરુન તુ અમી વખતુ ગવ દૂરિ કતિ તામ “અલખ નિરંજન!” અખ જૂય ગવ પોંડ તુ અછિ દોર તુજિન ખ્વનિ। રાજુન વોન રોછ્યદરન કુન બંડિ હઠિ, “યિ બદ શકુલ ગ્વસોન્ય વેંમ્ય ત્રોવ યોર। અંમિસ કવસુ કોમ છે રાજુ દરબારસ મંજુ?” યિ બૂજિથ ત્રોવ જૂય અસન ખંગાલુ તુ રાજુન પ્રુછનસ,

“બેકુલ જોગ્યા! ચુ ક્યાઝિ અસાન। બાસાન છુ જિ ચે છુય નુ રાજુ દરબારુક કોંધિદુ કોનૂન મોલૂમ!” “ન છુ ચોન દરબાર રાજુ દરબાર તુ ન છુખ ચુય રાજુ। ચુ છુખ અહમક। તુ તવય છુય મ્વખતુ પોશવ ખોતુ જ્યાદુ ટોઠ!” જૂય વોનુસ તુ લોગ નેરનિ। “માહરા, માહરા!” દેદિ વોનુસ, “રાજુસ વેંન્યતવ જિ મે ઓસ નુ અપુજ વોનમુત, જિ અછિ દોર છે વદનુ સુત્ય મ્વખતુ હરાન!” દેદિ વોનુસ।

“રાજુ!” જૂય વોન રાજુસ કુન, “બુડ મારનુક પાફ મુ હો। અમિ વોન તી યી અમિસ પોજ બાસ્યાવ। મગર પજર છુ યિ જિ અછિ દારિ છુ તથ અંશિસ મ્વખતુ બનાન યુસ અંમિસ ફકત અસનુ સુત્ય અછન મંજુ નેરાન છુ!”

યિ વેંનિથ ગવ જૂય અછિ દોર હ્યથ ગોંબ તુ બુડ લેંજ તિમ પોશ સોંબરનિ યિમ દૂર દૂર તામ છેંકરાવનુ આમુત્ય ઑસ્ય।

अँजिच शॉयरी

कॉशिरि ज्बाँन्य कुन

शम्भु नाथ भट्ट हलीम

वॉन्स लूसुम नेछिनावान चॉन्य ज्ञाथ
रॉच प्राट्यम सालु ओनमय नोव प्रबात ।

येंदरि आँसुख होशि डॅजमुच पोशि मॅच
बद खहव आँसुख चु वैरमुच आरुवैच
कसमु-पुरसी-मंज़ करान आँसुख कनात
वॉन्स लूसुम नेछिनावान चॉन्य ज्ञाथ ।

मॉज आँसिथ दायि तोन करनॉवहख
राजि रेन्य सरताजि रोस्तुय थाँवहख
बाज द्युन प्योय बॉज्य गारन ताहयात
वॉन्स लूसुम नेछिनावान चॉन्य ज्ञाथ ।

गुल हरान आँस्य चानि बागुक्य सॉतुली
रोय खटान आँस आरुवल सॉबुल तु ही
कुसमतस आँसुय मगर लैजमुच क्वजाथ
वॉन्स लूसुम नेछिनावान चॉन्य ज्ञाथ ।

येम्य ति जठ चॉन्य शेरुनुच व्यथु -छाँठ वैर
तस बिचॉरिस लोग हचर या वॉन्स पैर
तोति गंदर चॉन्य छाँडान रुद्य साथ
वॉन्स लूसुम नेछिनावान चॉन्य ज्ञाथ ।

सुब फ्वलनुक वेल येलि येलि वोत जांह
रोत मोकल कुनि न, कुनि व्वतल्योव कांह
छेकुरस प्रखुट्योव रव म्यूलुय नजाथ
वॉन्स लूसुम नेछिनावान चॉन्य ज्ञाथ ।

वन्य पकान चोन कारवां कमि शानु सान
 शानु व्हगनान बख्तु बजिरुक रंग तुछान
 व्लसनस आमुच छे अज चॉन्य कायनाथ
 वॉन्स लूसम नेछिनावान चॉन्य जाथ ।

चेनुवन अख,युथ नु बेयि मस न्यँदरि मंज़
 चॉन्य बदखाह गालनुक ह्यन करनि संज़
 दोप हलीमुन! दूर छु नु विशवासुधात
 वॉन्स लूसम नेछिनावान चॉन्य जाथ ॥

चुप्पै

शम्भु नाथ भट्ट हलीम

मु कर तकरार आँनस युथ नु पेयि रुम
 मु कर इनकार छेनि यिनु लोलु तारस सुम
 नज़र स्यँज़,कथ शिहिज व्हंदु वोथ तु मँछिजार
 यिथ्यन रमज़न छि वंदान रिंदु रुम रुम ।

टाठुन्यारस वैनिजि क्याह, यि छु कायनातुक वाटु गोर
 फुटिमुतिस जूडिथ बनावान मॉर्य मौद बेयि ओर तु दोर
 मकचि दब इस्तादु फ्रस्तस त्राश ह्यथ त्रावान पथर
 सुचनि त्रोप शेरान रुन्योमुत नाल,दामन,कछ तु नोर ।

आँस वैहरिथ क्रख दिवान युस हा खवदाया गोलुथस
 जांह वनान छा टाठि दयि कमि मायि अज ताम पोलुथस
 योद जिसिस मंज गछुनु निशि बचिनुक व्हपाय ओस दोल द्युन
 छा वनुन वॉजिब, जुलुम कौरथम तु स्येजि वति डोलुथस ।

वुछुन क्युत थोवुथ रंगु रौत कायनात
 फिरुन क्युत संगरमालु फ्वलुवुन प्रबात
 पकुन किच़ थेवुथ वथ तु कथ आयतन
 रछुन क्युत थोवुथ जिंदुगी हुंद स्वगात ।

मरु मरु थोवुथ युथ नु हयातस ॲछ दियि कांह
 थरु थरु वैच्छ तस यस नु वुछुन तोग स्येदि स्योद जांह
 गरु गरु फीरिथ यस नु कनन गव दर्दुक सोज
 अरुसरु वैर्य वैर्य तॅम्य खोर हाहस तु हूहस राह ।

फोल्य पोश अरमानव वुछुन ह्योत, नब ह्योतुख मेनुन
 पां चादरव थदि पान लॉयिथ ह्योत सफर जेनुन
 रव द्राव सॉरस पूर्य किन्य बटि आयि संगरमाल
 बुतुरॉच द्युत लरि प्युर तु स्वखुबुल लोह ह्योतुन चेनुन ।

दृह वाख

बिमला रैना

दह दैव्य मनकु माल गेंडिथ पानस
 प्रानस दिवुन वुतिश वाव
 जॉन्नयुस ज्वन प्योव अमि रँग्य पानस
 तस त्युथ म्युल गव यमि सुंज आव । (१)

हल येम्य वल कोर दैश नॉड्य प्रानस
 शमु के दमु रटि आहिस्तान
 हमु कुय खम चटलि अदु तस पानस
 मंज ग्रॉज सुय यियि परम्परान ।

ज्यनु ज्यायस ज्ञन्य रायस
 ज्ञौन्य ज्ञौविजार वन्न्य द्रायस
 मद् मसतिस यथ संसारस
 वारि पनुने बोयि बागि आयस। (३)

येनि थानन कपटावान युस
 फुटरि बेरन अफुटुय कन छिस
 हरुद सोंतय व्यतरावन युस
 रङ्घ रुपटिथ रुपुनावन छिस। (४)

लुयि ति लोसम लुयोम नु पानस
 लुयनु लुयनु लॉगिम तॉर्य
 ब्रमय सरुकिस यथ वॉन्य वानस
 ऑनु खानस द्रोग बापॉर्य। (५)

दमु दमुके दमनय वॉचिथ
 पमु सरुके सरुसुय नैचिथ
 हमसु दारुकि दारय अॅचिथ
 शाह शबनम शेयि गव मैचिथ। (६)

मनुन्य द्युतनम हॉविथ ननिये
 मनुन्य ज्ञौलिथ ताह दर ताह
 मन चेय मूरख गॅच कैह नो बने
 मनुन्य कोसुम मरनुक प्राह। (७)

मनुय पानस पानय मारे
 मनुय मनस करगॅज गाह
 मनुय पानस पानय गारे
 मनुय प्रॉविथ रोवुम नु जांह। (८)

मनय दोरुम मनय व्यचोरुम
मनुनुय हॉवुम मनुच वथ
मनकय मनकय माले तोरुम
मनुनुय दिच्नम मनुच सथ । (९)

मनस थफ दिथ रठ जन पॉजुय
बुठ दिथ ज़ोनुय रोटुम कॉच
मननुय कासम व्येखुच व्यॉजुय
मनुय ज़ोनुम पनुन बॉच । (१०)

कर्नु फ्युर

बिमला रैना

ललुवुस यिमव ल्वकुचारुसुय
कोत गयि वॅसिथ तिम शाहसवार ।
डॅम्ब्य क्राय माजन तिछ प्यॅमुच
ज़न म्वरदु ख्वन पोतव्य गॅमुच ।
होख्य दाम दिवान ज़न आरसुय
नालुमति रॅटिथ येति नारसुय ।
आफताब सुय ज़न नूर डॅलिथ
ज़न पोशि वारे सूर पॅलिथ ।
छ्यपु छ्यपु करान येति चूर ज़न
दम पॅट्य गोमुत सन्तूर ज़न ।
द्रुहि रोस्स नु येति कांह कथ करान
येति बोय बॉयिस ज़न फरान ।
ज़न हरफ डेकुकी हॅल्य गॅमुत्य
रंगु तोतु छॅत्य छॅत्य कॅल्य गॅमुत्य ।

वॅस्य वॅस्य छि प्यॅमुच जन फुलय
 जन कुल्य निमुत्य वॅङ्घ्य वॅङ्घ्य मुलय ।
 थपु थपु छि आदम माजुसुय
 येति पॅन्य डॅलिथ जन राजुसुय ।
 लछ लछलि जन लाशन डुवान
 बम बीर-पैङ्गल्य गिंदुनुक्य छि जन ।
 येति वेह कुनुन प्रथ वानुसुय
 म्वलु मॅल्य ह्यवान क्युत पानुसुय ।
 युथ बार चालान क्वह तु वन
 येति मुसलु वालान जिंदु सुहन ।
 बापार छु येति हॅस्य तानुनुय
 शाहमार गोमुत इनसानुनुय ।
 पन जन गॅंडिथ अछि दारिनुय
 छिय बूल्य लागान वनुहारिनुय ।
 येति दून दिजन हुंद्य छ्यन दिवन
 वॅङ्घ्छहरि गॅमुच आबाद जन ।
 रैश्य वारि जन व्यन्य पन हरान
 म्वकलिथ गोमुत पानुन्यार जन ।
 वन हारि येति वूर्य वूर्य व्यथन
 पम्पोश नोमरिथ कॉर जन ।
 पुच्चपार करान अडुपैङ्गल्य गुलन
 पोम्पुर्य गॅमुत्य जन तुलरि गन ।
 मिसमार कॅरिथ अक्ल दारनुय
 येति छेद्य करान बॉज्य गारनुय ।
 येति शर्म नीमुच क्वदरतन
 जन जनि तनि पलवुय छ्वटन ।

छुनु खून बदनुक व्वन्य पनुन
कलि युग अमि खोतु क्या बनुन ।
प्रुछु कस बु व्वन्य कुस दियि सलाह
दय ति आसमान ज्ञन दिथ खुलाह ।
हुरिरा लगुन मिलचारुसुय
गोछु फरि रटुन यार -यारसुय ।
गॅछ्य प्रॉन्य पॉठ्य बैयि दिल रलुन्य
गॅछ्य पोश तिथ्य बैयि नैव्य फचलुन्य ।
गोछु नूर व्वन्य येति त्युथ फचलुन
गोछु बोय बॉयिस बैयि रलुन ।
गोछु लोलु ब्योलाह त्युथ नवुन
तिम रैश्य ति प्रॉन्य बैयि ज्यवन्य ।
नय पोन्य, नार, नय शाह छु ब्योन
यि छु सिरियि चँदरम यिति छु कुन ।
गोछु कुन गछुन ब्योन सरहदन
युथ आसमाना कुन छु ज्ञन ।
मंग बीम गछि युथ तस सनिथ
दियि बैयि अनिथ पोत काल ज्ञन ।

कूर

नसीम शफाई

कनु वॉज कनस तल छे सजान
म्वल छु अथ हुरान
यि छे म्वखतु बैसुलाख गछि न,
म्वखतु अथ गछुन

अस्तानु अँदरु दारि गँडमुच आमि पनुच देंश
हति वानु पॅरिथ वॉच्चमुच रँछ हटिच यिहय
यि छे श्रूच मुकदस चु परुन आयि जँन्यथुय
यि छे मे मंदरु मंजुक सु मोदुर गंटायि सदा हिश
कुनि राजिरेन्य छे तखतु ताज ज़ेरि कदम छिस
कुनि जायि यि छे दाय न छुस म्बल न कांह हसर
व्वलु पख मे सुत्य हावुनय यि रूपु रूपु नॅव
व्वलु खस चु हैरि दिल वॅरिथ चे दिल बनी गवाह
जेनु गॅर अहुंज प्यवान छे बॉचि बॉचि गोब गरस
वुठु प्यठु गछान छि गॉब फोलिथ कोसुमय तिमन
ग्वडुनिच स्व बाक कदमु कदमु सुत्य छस पकान
नय क्रख न चिख अॅनिस छु तोति दारि ओश वसान
असुनुक हवस गछ्यस तु दाग दामुनस लगन
वदुनुक तु नवह खान बॅनिथ बावनुक नु बल
लमि लोंचि कांह तु पाम नाम नेर्यस सेठा
खसि टारि कांह तु चारनुक तु कारनुक नु दम
अनि सबर जाम, नॉल्य तु ललुदेद छे जमानुच
रटि नाल जमानस तु बनान माल बाज़ुरुक

ललि नज़रानु

नसीम शफाई

छालि अकि यियिहे तु च़लिहेम लोलु शर
म्यानि ललि दॅप्पतव मे दियिहे अख नज़र
यारुबॅल्य वॅन्यतन तोतुय वातस वनस
राजिरेन्य मे छु रॉछ वुनि चोनुय बजर

શિવ તુ શાખ્તી મ્યુલ તુ મિલચારા વુછુન
 તૅત્ય સ્વમન બાગસ અংચિથ પ્રોવુન થજર
 તારુ તરનુકિ હાવુસય તથ નાવિ તિછે
 આમિ પનુ લમ લમ તુ સ્નેદરુક મૌત સફર
 શિવ લોબુન પાનસ અંદર પ્રુછનસ મે વન
 અર્ગ ચંદનુ પોશ પાન્યુક ક્યા મચર
 ક્યા અજબ રાવન ત્યોલા ચોલુન રોછુન
 બાજરસ મંજ કુલફ રોસ વાનુક હશર
 યાદ યાવુન પ્યોન તુ યિન્ય દેવાનુગી
 મ્યાનિ લલિ હુંજ કથ છે સ્નેદરુચ સ્નેન્ય લેહર
 લોલુ કિસ વ્ખખલસ અંદર વૉનિજ પિશિન્ય
 નાર બુઝનુચ કથ તુ ચાલુન ત્યુથ તચર
 યા સ્વ યિયિ પોત જૂનિ યેમિ રેશ્ય વારિ કિન્ય
 યા બુ સોઝસ ગગનુ બલ યોરુચ ખબર

(શ્રીમતી નસીમ શાફાઈ મ્યૂલ 2009 સ મંજ પનિન શાર સોમ્બરેનિ ન
 છાય ન અકુસ પેઠ રવિન્ડ્ર નાથ ટૈગોર સાહિત્ય અકાદમી તુ સમસંગ
 અવાર્ડ / શાફાઈ સુંજુ જુ નજમુ છે અમી કિતાબી મંજ ચારનુ આમચુ /
 વાખ પરિવારુ તરફુ છે અંસ્ય યિમન મુબારક કરાન /)

ખાબ

મજરૂહ રશીદ

અડુ રોંચન રાથ મે ખાબ વુછુમ
 શિનુ ગામુ તુ શિનુ વૅલ્ય બોન્યન તલ
 પોત જૂનિ સુ મૌત વોથ નાગાહ થોદ

अख पवख तु फजा, लॅज हारस ग्रख
 अख वारिल्य छ्वख असमॉन्य वुडान
 कन कोतर किथु वैन्य च्वरतु कोरुख
 (वॉनिज कँड्य थरभिंज वुठनु मै आय)
 सैकि सैहरा वोल्योव चशमन मंज
 गुलि लालु पैटिथ हैर्य ग्वगलस आव
 कोतर रतु मंज्य खैच बून्य सबुज
 अथ बोनि ग्वडस तल नाग वुजान
 छावान कोतर वुहवुन्य कोसर

○

हे पानु यि क्युथ अज्ज खाब वुछुम
 दय जानि बु क्या तॉबीर गरस
 अँथ्य मंज मै कनन गैय सहरुच बांग
 तॉरीख शबस द्युत वुजमलि चाख
 शिनु ग्वफि फरोक सोंतु हवावुक हाह
 लॅज छी यि जँमीरस यख वेगल्योव
 शिनु कुजि तल छ्यैव मुच्लेंश बेयि दैज
 लवु फ्योर छु सैदरस चोंठ वुछान
 फज्जहस मंज कोतुर सोंतु ओबुर
 जन ताफ छु सौबरान चशमन मंज
 ज़मर्स्य पखन याकूत हरान
 यि छु म्यान्यन बोन्यन शीन गलान
 यि छु म्योन ज़बरवुन खाब वुछान

○

ग़ज़ल

मजरूह रशीद

तापु क्रायन अंदर शुहुल छु करून
 नीलु कंठस मोदुर ज़हर छु चुहुन
 म्यानि रुहुक शिशुर तु रातुक खाब
 आफताबस छु तलपताल वसुन
 नूर गामुच मशौँल्य छ्येंव कालय
 रॉत्य रातस छु नागु राद वदुन
 चशमु तैम्य सुंज ग्वनह छि बोलि करान
 रख ज़बूरक्य वरक ज़ि होश थवुन
 रॉत्य रातस बु तापु सैर्य कोरनस
 शीनु मैत्य शामुनुय सु कार कोरुन
 म्यॉन्य वॉलिंज व्यथ पकान रोज़ी
 चानि सौंचुक व्वलुर सु गोछ नु हमुन
 वैछ नु शिहलिस वुजान छि तापुर्य बाख
 सौतु हवहस छु हरदु वाव बनुन
 ज़महरीरस छि सिरियि पैत्य व्वपदान
 म्यानि लमसुक ह्यवान छु ताफ सरुन

ती पतु गव

सोम नाथ भट्ट वीर

द्वहु अकि वोनमय तति मा तावन ती पतु गव ।
 नस्तन नोकरि वैरिथ पकुनावन ती पतु गव ।
 सैर्य प्यैठ्य गष्ठि सैहलाब हबा कर ताब हना

रेश्य बालक बालन कलु छावन ती पतु गव ।
 बॉयिस रावी बोय तु यारस यार वुछख
 पनुन्यन निश पनुनी छऱ्यन द्यावन ती पतु गव ।
 ख्वखरुय पर्बतडखि थॉविथ वोन क्या परवा
 त्वहफोल ह्युव जन कवह ख्यव कावन ती पतु गव ।
 प्रथ कुनि मरनस मॉतस नख दिथ राव्यख वाँस
 पदि पदि मोसूमन दोबरावन ती पतु गव ।
 नागन खन दिथ ज़ागन गाडन लागन रोछ
 बागन हुंजु लंग लंजि व्हहलावन ती पतु गव ।
 रँगीन परचम शालु ग्वफन मंज लँहरावन
 सुह सुंद्य दम दी दी खम हावन ती पतु गव ।
 ज़्यव छा द्यव या कवह फिरनस छा तॉर लगान
 वसमत ख्यथ पतु कसमा हावन ती पतु गव ।
 तुरु पचि वॅर्य वॅर्य पीरि वोतुर वेथि यीरु त्रावन
 बा पीरस 'वीरस' मंदछावन ती पतु गव ।

च़ोर वाख

पृथवीनाथ कौल सायिल

सोरुय गगन बतूल कुनुय
 पवन कुनुय कुनय ज़ल
 वेथि तय आरन आगुर कुनुय
 सन मालि सनिरस कुनुय छु डल ।(१)

वॅरिथ कुस ज्ञानि पवनस लोंचि लमुलम
 वॅग्मिस सामरथ छु ज़ल फिरि रहु फिर्यस नम

ਅਕੁਧ ਲੁਧ ਰੋਕਿ ਰਖੁ ਸੁੰਜ ਕਸ ਛੁ ਤਥ ਦਮ
ਅਮਾ ਕੱਸਧ ਹੋਚ ਦਿਨਾ ਮਨੁ ਤਵਰਗਸ ਧਿ ਲਾਕਮ। (੨)

ਮਨੋ ਕਰਤੋ ਮਨਨ ਮੋ ਰੋਜ਼ ਚੰਚਲ
ਚੁ ਛੁਖ ਬਵਨਨ ਕਡਾਨ ਚੱਡ ਭੰਜਿ ਨੁ ਅਖ ਪਲ
ਕਰਖ ਧੋਦ ਚ੍ਯਡ ਹਨਾ ਸਮਸਥਾ ਗਢੀ ਹਲ
ਮੁਢੀ ਅਤੁਗਥ ਤੁ ਕਾਸੀ ਵਾਂਸਿ ਗਾਂਗਲ। (੩)

ਮੈ ਰਾਵੁਨ ਗਵ ਲਬੁਨ ਯੋਲਿ ਪਾਨੁ ਰੋਵੁਸ
ਪਨੁਨ ਰਾਵੁਨ ਮੈ ਬੋਸੁਮ ਲਬਨੁ ਆਵੁਸ
ਲਬੁਨ ਰਾਵੁਨ ਹੁ ਜਾਧੁਨ ਦਾਨੁ ਥਾਵੁਸ
ਵੁਦ੍ਘੂਗਸ ਰਠਤ ਦਾਮਨ ਮਵ ਮੌਚੁਰਾਵੁਸ। (੪)

सूफी शाँयरी

कलाम समद मीर

(समद मीरस बदरद वनन वाल्यन तु हुकमि कुफुर दिनु वाल्यन छु
नु अज़ नाव ति काहं हैवान. मगर समद मीर छु ज़िंद। तम्य सुंद
कलाम छु अज़ ति काँतिहन दिलन सोकून तु फरहत बखशान।

मीरु सुंदिस कलामस यसु मकबूलियत हाँसिल छे तथ ब्रोंठु
कनि छु वारयाहन नामदार शाँयिरन हुंद कलाम जन तु ज़ंगार लद
गेमुत। मीरु सुंद रहाँनी मरतबु ओस थोद। तिंहज शाँयिरी छे
टाकारु पाँढय तिंहंदि रहाँनी बजुरच चेनवन दिवान।— मोती लाल
साकी)

(१)

शीनु मॉन्य गॉजनस तापु तु तुरे
कीनु रोसत्यो मै गव सीनु अफगार
दीन-दुनिया मै ज़ोल कैहनुचि ज़ूरे
तनु छस मूरे ललुवान नार

अलिम गव अलिमि लुदन
दय तस करी प्योर
न छु तति लेखुन न छु तति परुन
न छु तति करुन शोर
जिस पढने से साहब मिले वह पढना है और ॥

या गछि ग्वडु कैह पानस सनुन
 नतु बॅल्य बनुन अपुज्योर
 नाखून सुत्य असमानस खनुन
 तोति मा व्वतल्यस टोर
 मीरु सुंद सीर गछि गॉरन सनुन येम्य देवि अबरार मोर
 जिस पढने से साहब मिले वह पढना है और ॥

(२)

शामु स्वंदर नामु सोज्जस राम रुदुम कथ गरे
 जामु छॅत्य परिथ बु रुज्जुस ताम वॅर्ननस बांबरे
 साथ छुय हीमालि, चायि बागस जाथ मे हावतम पयकरे
 ब्वन छु अर्जुन अँशकु होज्जस वनतु हीमाल क्या करे
 वैह छु चापान शाह तु बेयि दाह फोज बमयि बादशाह तरे
 सथ छि लँग्यमुत्य तथ तरोज्जस नव छि हैरि ब्वन नज़रे
 आव बादशाह वॅबलु आलम बा हशम ब्यूठ शाह दरे
 सथ पॅरिस्तान शशजहां मति रोज येति बो सोज्जरे
 आव ग्वसोन्या बूज मे गोल गोल नारु मनकल हैथ फरे
 जामु रँग्यमुत्य खाक दपान मलु चाम गंगु बल व्वगु बरे
 ज्ञायि रादा त्वलसी तु ज़पु माल अँरिनि सान गॅयि चोर दरे
 हरु तु शूदर सुमर बैयि नरच्छाठ जु ह्यथ ग्वर पाठ परे
 हलु कोर त्युथ बुत परस्ती दिल छु काबस युस सरे
 नव छे ज्ञान रव चरखमान शिव तु शेतान हर मरे
 जम हैरिथ द्राव चँदरु तारुख व्वम वॅरिथ ओमुचे लरे
 योनि नॉल्य स्यँदरे ऊकक्स खत प्रेयमु पारवति गथ करे
 जाग ह्यथ नेरु नाग छु दिवसरु जानकी वरि स्नान करे

हॉर वुछुम साद सॉर करान याद नॉर्य वन पुरिथ नरे
 कवह सपुन शाद गोस बु आज्जाद दोस मे ऊँटुम गरि गरे
 ज्वन यि छुय नोन ती वुछुम सीर वनि समद मीर रहबरे ॥

वचुन

अहमद बट

(अहमद बट तु समद मीर छि इबतिदौयी जमानस मंज पीर
 बॉज ऑस्यमुत्य। दूशवुन्य ओस बॉथ वनुनस पीर सुंद होकुम।
 दूशवुय कोर इबतिदा। अमा पोज वुनि ऑस्य बट सॉबन सिरिफ
 बाह बॉथ वॅन्यमुत्य ज़ि तस सपुद होकुम ज़ि सु वॅरिन बॉथ वनुन्य
 बंद। होकमस सपुद तॉमील तु यिमय बाह बॉथ रुद्य बट सॉबुन्यन
 तॉलिबन निश मूजूद। अहमद बट सॉबस ऑस्य अहमद बट फॅकीर
 ति वनान। — मोती लाल साकी)

पीर म्वखु वॅलिमय तहकीक कोरम
 मनु मे पोरमय हकि सिर हू
 सीर गंजि निशन चीर मे रोटमय
 मनु मे पोरमय हकि सिर हू।
 च्वपॉर्य फीरिथ वोन मे द्युतमय
 व्वफा वुछमय हकि सिर हू।
 जुव जान ऑथ्य पथ फिदा कोरमय
 व्वफा वुछमय हकि सिर हू।
 अज़ कारि सुलतान पादशाह वुछमय

कन मै बूजमय हकि सिरु हू।
 वंदय पनुने सोजा बूजमय
 वफा वुछमय हकि सिरु हू।
 कनन पनुन्यन कन मै द्युतमय
 तति मै सोरमय हकि सिरु हू।
 देंरियावु अँदरय सोजा बूजमय
 वफा वुछमय हकि सिरु हू।
 कोहि तूर प्यठन कथ मै बूजमय
 तति मै चोरमय हकि सिरु हू।
 दीदव पनुन्यव दीदार कोरमय
 वफा वुछमय हकि सिरु हू।
 नासूतु निशन परदु मै चोटमय
 पय मै वुछमय हकि सिरु हू।
 देंरियावु वहदत दामु मै रोटमय
 ‘वफा वुछमय हकि सिरु हू।
 मलकूतु निशन गाशा लोबमय
 च्वपौर्य वुछमय हकि सिरु हू.
 जबरुतु निशन ताब मै कोरमय
 वफा वुछमय हकि सिरु हू।
 लाहूतु निशन ताब मै कोरमय
 तार मै वुछमय हकि सिरु हू.
 दिलि हुशियारन दामानु रोटमय
 वफा वुछमय हकि सिरु हू।

કેહનય

કોંદિર સોંબ

(કોંદિર સોંબ છુ સૂફી હલકન મંજ કોંદિર સોંબિ કેહનું નાવુ મશહૂર। કેચ્ચન લૂકન હુંદ વનુન છુ જિ કોંદિર સોંબ છુ રહમાન ડાર છચ્ચબલુન (શશ રંગુક શોયિર)નેચુવ યા ચાઠ ઓસમુત।

કોંદિર સોંબ છુ જોચ કિન્ય શેખ ઓસમુત યિ જન અંસ્ય સુંજિ શોયિરી તલુ નનાન છુ। કોંદિર સોંબ તુ બટ સોંબનિસ કલામસ મુતલક છુ મે યી વનુન જિ યિ છુ રહોની તજરૂબન તુ જોંન્ય હુંજન ગાણી જુદન હુંજ શોયિરી। યિહુંજ શોયિરી સમજનું તુ પરખાવનું ખોતુર છે ન્યેબર ત્રોવિથ અંદર અચ્ચનુચ જોર્સરથ। યિ શોયિરી છે ઇશારન હુંજ શોયિરી તુ ઇશારન માને કરુન છુ હન ખંડ મેહનથ મંગાન। — મોતી લાલ સાકી)

કનું બૂજુમ છુમ મનું સુય
 વનું કસ બુ કેહનય
 સોલ કોર મે મન સરુનુચ
 સરુ મંજ ખોત કેહનય।
 સરુ મંજુ સ્વન સરુ કોર રિંદવ
 સ્વન સરદાર કેહનય

बैनिथ यस गव सुय आलम
 वैनिथ कस ज़ॉनिम नु कैहनय ।
 हर दु आलम निशि मशि विथ
 सोरुय आलम छु कैहनय
 न तस ताँरीख न तस साथ
 तस दृह तु राथ कैहनय ।
 परदु चैटिथ बे परदु वुछतन
 ऑनि परदुदार कैहनय
 कैहनु कॉसिद ख्वद कैहनय
 बैसिथ हर जायि कैहनय ।
 कॉदिर वॉसिलस वसुल गव
 फसुल क्या छुस कैहनय
 रॉयी तु रॅबी बर बी पॅरी तन
 दर कुरान आव कैहनय ।

તબસુર

શિહિજ વથ, મોતી લાલ સાકી, નર્ઝ દિલ્લી, 2009. સફુ 347,
મ્ઘલ: રૂ 500.

મોતી લાલ સાકી (1935-1999) ઓસ્ય કોશિરિ જ્બાંન્ય હુંદ્ય અખ
મશહૂર શાઁયિર, અંદીબ, નકાદ, તુ મહકિક | તિમવ છે શાઁયરી
અલાવુ વારયાહ કિતાબુ લેછમચુ તુ તરતીબ દિચમચુ, યિમન મંજ્ઞ
કોશુર એનસાઇક્લોપીડિયા તિ શાઁમિલ છુ | યિમવ છે કોશિરિસ
અદબસ, સકાફતસ તુ લુકૃ વરસસ મુતલખ વારયાહ તનકીદી તુ
તહકીકી મજમૂન લીખિમુત્ય | કોશિરિ જ્બાંન્ય તુ અદબસ યિહુંદ
દ્વૃત યિયિ હમેશ ફિરનુ તુ યાદ કરનુ |

શિહિજ વથ છુ યિહુંદ જિંદગીનામુ યુસ હાલ હાલુય (2009
હસ મંજ્ઞ) છાપનુ આવ | યથ મંજ સાકી સૉબનિ પનનિ જિંદગી હુંદિ
સ્વખુ-દ્વખુ અલાવુ તિહુંદ્યન કરીબી દોસ્તન, કોમ કરન વાલ્યન
સૉથિયન, અફસરન, હોકિમન, હમકાલ કોશરેન અદીબન,
શાઁયરન, તુ તિહુંજન કારગુજોરિયન હુંદ જિકિર છુ મેલાન | જ્ાતી
કથવ અલાવુ છુ અથ મંજ કોશિરિ જ્બાંન્ય, અદબસ, સિયાસતસ તુ
સકાફતસ પ્યઠ તિ તિહુંજ રાય વ્યસ્તાર સાન બાવનુ આમુચ્ચ |

યિમવ છે લવકચારસ મંજ સ્યઠા ગુરબથ વુછમુચ્ચ | સખ્તી
સાન છોક તોલીમ હોસિલ કોરમુચ્ચ | જવાંની મંજ છિખ આમ
ચોક્ય-મેંદુર્ય તજર્બ ચીન્યમુત્ય | પનનિ કોશિરિ શાઁયરી સુત્ય બન્નોવ

યિમવ અદબી હલ્કન મંજ પનુંન્ય જાય સ્યઠા જલ્દ | મહકિક આસનુ
કિન્ય છુ યિહુંદ દ્યુત કોશિરિ જ્ઞબોન્ય, અદબસ, લુકુ વરસસ,
હિસટ્રી તુ સકાફેંચ |

યિમ છિ શેખ મુહમ્મદ અબુલાહસ અખ બોડ લીડર માનાન,

“લલતાદત, ઊંતિવર્મન, શહાબદીન તુ બડશાહસ પતુ છુ
શેખ મુહમ્મદ અબુલા વૉહિદ શાખસ યિમવ કેંશીરિ હુંદિસ
તારીખસ અખ નોવ મોડ દ્યુત | 1931 પેઠુ અજ્ઞતામ
(અગસ્ત 1982) છે કેંશીરિ હુંજ કથ અંમિસ અજીમ
કોશિરિસ અંદ્ય અંદ્ય ગથ દિવાન | જિંદુ જુવય બન્યોવ શેખ
સોબ અખ અલામથ | કોશિરિ લુકુ અદબુક તુ રયવાયતુક
અખ હિસુ |”

સૂતી છિ તિહુંજિ આતશે-ચિનાર મંજ દર્જ તેહંદિ નાવુ મંસૂબ કરનુ
આમુચન કેંચન કથન પ્યઠ શુબાહ જોહિર કરાન, જિ યિમુ કથુ
આસન નુ તિમવ પાનુ લેછમચુ |

પથ કાલુક્ય કેંશીરિ હુંદ્ય ચુનાવ તુ સિયોસી હેરુફેર છિ
બદનામ | સાકી સોબ છિ અખ મિસાલ દિવાન યિથુકુન્ય,

“બરબ્રી સોબનિ વખતુક એલેક્શન તિ ઓસ નદરત |
અંકિસ વોટર બૂથસ પ્યઠ ઓસ વોટરન હુંદ કુલ તેદાદ
700, મગર નેશનલ કાંફરેંસી વ્યમેદવારુ સુંદિ સોંદૂકુ મંજ
દ્રાયિ 900 વોટ |”

યથ કિતાબિ મંજ ન છે ચપટર-બંદી આમુચ કરનુ તુ ન
મતન હિસાબ નંબર આમુત્ય દિનુ | અમિ કિન્ય છે કેંહ કથુ દોહરાવનુ

આમચુ, તુ કેંહ કથુ છે નુ પૂર બયાન કરનુ આમચુ। શાયદ આસિહે તિમન યથ છાપનુ બ્રોહ નજીર દિનય રૂજુમુચુ। છાપનુ વિજિ તિ છે કેંહ કોતોહી વરતાવનુ આમુચ તિક્યાજિ કેંહ સફુ છિ દવયિ લટિ છપેમુત્ય।

કોંશિરિસ નસરી અદબસ મંજ છે આપબીતી યા સ્વજીવની લેખનુચ રયવાયથ શાયદ સાકી સૉબનિ યેમિ કિતાબિ સૃતી શરૂ ગછાન। મે છુ પૂર બરોસુ જિ યિ પ્રાવિ અદબસ મંજ ખાસ મકામ।

સાકી સૉબન છુ પનુન્યકિન્ય પંજર બયાન કોરમુત। યિ અક્સર સપદાન છુ, કેંહ કથુ યિન બાર-બાર ફિરનુ તુ રોજન જેરિ બહસ। મુમિકન છુ કેંચન કથન હુંજ યિયિ સફોયી તિ પેશ કરનુ।

સાકી સૉબુનિ જ્ઞબોન્ય હુંદ વરતાવ, અસલૂબ (શૈલી), તુ તરજિ બયાન છુ તયૂત દિલકશ જિ પરનવોલ છુન યિ કિતાબ અથુ મંજુ ત્રાવુન યછાન। યિ છે અખ બ૱ડ ખૂબી યવસ નુ આસોની સાન સારિનુય હોસિલ છે સપદાન।

ઓમકાર કૌલ

तबसरु

यादन हुंद सफर अर्जनदेव मजबूर, जम्मू, 2009. सफु 200, म्वल: रु 300.

अर्जनदेव मजबूर (जन्म 1924) छि कॉशिरि ज़बॉन्य हुंद्य अख नामवर शॉयिर, अदीब, नकाद, तु तर्जमुकार। शॉयरी हुंज्व सौबरेन्यव अलावु छि यिमव वारयाह किताबु लेछमचु, तरतीब दिचमचु, तु तर्जमु करिमचु। यिहुंजा कैह कॉशिर शॉयरी छे अंग्रीजी ज़बॉन्य मंज़ तर्जमु गॅमुच़। यिमन छि वारयाह यनाम तु एजाज़ ति मील्यमुत्य। यिहंजन शायरी किताबन मंज़ छि शॉमिल कलामि मजबूर, त्योल, अमन तु ज़िंदगी, दशहार, दज़वुन्य कोसम, तु पैद्य समियक्य। यिहंजि शॉयरी छु अंगरीजी पॉठ्य तरजमु अर्विद गिगू Waves उनवानस तल कोरमुत तु आर के भारती यन Leaves of Chinar उनवानस तल। यिमव छे कुलियात लालु लखमन तु कृष्णजू राज्जदान मुरतब किरमचु, राहुल सांक्रात्यायन, कलहनुन्य राजतरंगणी, तु ओबुरशेष्ठ छिख कॉशिरस मंज़ तरजमु वॅर्यमुत्य, नीलमत पुराण छुख उर्दू ज़बॉन्य मंज़.फ्युरमुत। अमि अलावु छिख तहकीक नावु मज़मूनन हुंज़ सोम्बरन। तु अरनिमाल शाया वॅरमुच़ तु कॉशुर परनावुन खॉतरु भाषा ज्योति किताब बैयि दोन लिखार्यन सुत्य लीछमुच़। अमि अलावु छि यिमव वारियाह मज़मून, तबसरु वगॉरु लीखिमुत्य। यिहुंद द्युत छु व्योद तु यिमन छे कॉशर्यन अदीबन तु दॉनिशवरन मंज़ मकबूल जाय हॉसिल।

યાદન હુંદ સફર છુ યિહુંદ પનુન જિંદગીનામુ | તેહંદિ વનુન છે યિહુંજ જિંદગી સફરન હુંજ જીઠ કહોંની | યથ કિતાબિ મંજ છુ યેહંજિ જા-જાયિ જ્ઞાનપાંચ અલાવુ તિમન સારિનુય જાયન હુંદ વ્યસતારુ સાન જિકિર મેલાન યેતિ યિમવ પોરમુત છુ, નોકરી છે વેરમુચ, યા તિમન તવોરીખી, સકાફતી તુ અદબી તોર નુમાયા જાયન હુંદ, યોત યિમ ગમુત્ય છિ | યિમ છિ વેશીરિ ચેલિથ યિથ ઊધમપાર તુ પતુ જામિ હુંદન હાલાતન તુ તજરુબન તિ જોવ દિવાન | જ્ઞાંતી જિંદગી અલાવુ છિ યિમ મુકોમી જાયન હુંદ તવોરીખી, સકાફતી, તુ સિયોસી પસમંજર તિ બયાન કરાન |

તેહંદિ વનુન છુ “યિ કિતાબ લેખનુક મુદા સુ દોર અঁછન બ્રોહ કુન અનુન યૈસ્યુક નુ અંજિકિસ જવાનસ પય પતા છુ |” તિમ છિ પરનવોલિસ પનુનિસ ગામસ મુતલખ જાનકારી દિવાન, વૉદી મંજ તુ વૉદી નેબર તૉલીમ હોસિલ કરનુ વાજન્યન જાયન મંજ છુ લાહૌર તિ શોમિલ | યિમ છિ પનનિ જિંદગી મંજ તૉલીમ હોસિલ કરાન, તુ નોકરી દોરાન હાલાતન સુત્ય લગાતાર કશમકશ કરાન રૂદિમુત્ય | યિમ છિ કેચન લીડરન હુંદિ સેહરબોંની કિય સિયોસી બોહરાનન મંજ તિ હેનુ આમુત્ય | યિમન છુ કેચન બહલિપાય અંદીબન તુ વયદવાનન નજદીક રોજનુક તિ શરફ હોસિલ રૂદમુત | મજબૂર સોંબ છિ બિજ્ઞાંતી વર્ખુક્ય શોયિર, યિમ તરકીપસંદ તહરીકિ સુત્ય વાબસ છિ રૂદિમુત્ય | યિમવ છુ દીનાનાથ નોંદિમ, રહમાન રોંહી, મિર્જા આરિફ, શાભુનાથ ભડૃ હલીમ તુ બાકી હમકાલ નામવર કોશરેન શોયરન લરિલોર રૂજિથ કર્ણિશરિ શોયરી અખ થોદ આકાર દ્વૃતમુત, યુસ હમેશા યાદ યિયિ કરનુ | યિહુંજિ શોયરી મંજ છુ હમકાલ સમોજી તુ સિયોસી હાલાતન હુંદ ટાકારુ અસર | વેશીરિ પ્રથુ જલાવતની હુંદિસ આલમસ મંજ છિ યિમ પનુનિસ રાવન તોલિસ જોવ દિવાન, યુસ યિમન તુ બાકી વારયાહન દોનિશવરન બાગિ આવ |

યિમ છે જમ્મુ-કશમીર નેબર યિમન જાયન હુંદ તફસીલી જિકર કરાન: આગરા, મૈસૂર, કોલ્કતા, મુસ્બઈ, પૂના, હિમાચલ, રાજસ્થાન, અંજંતા તુ એલોરા કેવજ વગેરુ। યિ જનકારી છે દિલચસ્પ।

યથ કિતાબિ મંજ છે કેંશીરિ મુતલખ આજ્ઞાદી બ્રોહ તુ આજ્ઞાદી પ્રાવનુ પતુ વારયાહન અદબી, સમાંજી, સકાફતી તુ સિયોસી મોજૂહન હુંજ જરૂરી જ્ઞાનકારી મેલાન। મૈ છે વ્વમેદ જિ નવિ પુણિ હુંદિ ખોત્તર છુ યિ અંહમ અદબી દસ્તાવેજ્જ। જર્બોન્ય હુંદ વરતાવ છુ સ્યોદ-સાદુ તુ રવોનીદાર। કાંશિરિસ નસરી અદબસ મંજ પ્રાવિ યિ પનુન્ય જાય।

ઓમકાર કૌલ

कॉशुर वाख – सारिनुय सोन आलव

येमि अंकुक्य लेखन वॉल्य

- डॉ० रतन लाल शांत**, 904 सुभाश नगर, जम्मू 180005
श्री शंभुनाथ भट्ट हलीम, आई-1, कश्मीरी अपार्टमेंट्स, पीतमपुरा,
दिल्ली 110034
- स्व० मोती लाल साकी**
डॉ० रतन तलाशी, कश्मीरी डिपार्टमेंट, कश्मीर युनिवर्सिटी,
श्रीनगर 190006
- श्री रोशन लाल भट रोशन**, 8/469 सैक्टर 4 वैशाली गाजियाबाद 201010
- स्व० हरी कृष्ण कौल**
डॉ० अमर मालमूही, 1/141 विकास नगर, जम्मू 180005
डॉ० रुप कृष्ण भट, A-19, कैलाश अपार्टमेंट्स, सैक्टर 4, द्वारका
दिल्ली-110097
- श्री पृथ्वीनाथ कौल सायिल**, जम्मू 180002
श्रीमती बिमला रैना, गांधी नगर, जम्मू 180002
- डॉ० नसीम शफाई**, महिला कालिज, नवाकदल, श्रीनगर 190006
- डॉ० मजरुह रशीद**, कश्मीरी डिपार्टमेंट, कश्मीर युनिवर्सिटी
श्रीनगर 190006
- श्री सोम नाथ भट्ट वीर**, 92, तीर्थ नगर बोहडी, तालाब तिलू ,
जम्मू 180002
- डॉ० ओमकार कौल**, सी-13, ग्रीनिवेव अपार्टमेंट्स, रोहिणी,
दिल्ली 110085
- श्री पी एन काचरू**, 704, सबज़ार हाऊसिंग सोसयटा, प्लाट 4,
सैक्टर 45, फरीदाबाद

